

ואלה תולדות פרץ: The Story of יהודה ותמר

Tikkun Lail Shavuos 5775
Young Israel of Woodmere

Rabbi Andrew Sicklick, DDS

Volume 11

2015

דברים פרק כג

(ד) לא יבא עמוני ומואבי בקהל יקוק גם דור עשירי לא יבא להם בקהל יקוק עד עולם :

(ה) על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור מפתור ארם נהרים לקללך :

(ו) ולא אבה יקוק אלהיך לשמע אל בלעם ויהפך יקוק אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך יקוק אלהיך :

(ז) לא תדרש שלמם וטבתם כל ימך לעולם :

שמואל א פרק יז

(נה) וכראות שאול את דוד יצא לקראת הפלשתי אמר אל אבנר שר הצבא בן מי זה הנער אבנר ויאמר אבנר חי נפשך המלך אם ידעתי :

(נו) ויאמר המלך שאל אתה בן מי זה העלם : ס

(נד) וכשוב דוד מהכות את הפלשתי ויקח אתו אבנר ויבאחו לפני שאול וראש הפלשתי בידו :

(נח) ויאמר אליו שאול בן מי אתה הנער ויאמר דוד בן עבדך ישי בית הלחמי :

תלמוד בבלי מסכת יבמות דף עז עמוד ב- עז עמוד א

א"ר יוחנן, דאמר קרא: +שמואל א' י"ז+ וכראות שאול את דוד יוצא לקראת הפלשתי אמר אל אבנר שר הצבא בן מי זה הנער אבנר ויאמר אבנר חי נפשך המלך אם ידעתי, ולא ידע ליה? והכתיב: +שמואל א' ט"ז+ ויאהבהו מאד ויהי לו נושא כלים! אלא אאבוה קא משאיל. ואביו לא ידע ליה? והכתיב: +שמואל א' י"ז+ והאיש בימי שאול זקן בא באנשים, ואמר רב ואיתימא רבי אבא: זה ישי אבי דוד, שנכנס באוכלוסא ויצא באוכלוסא! ה"ק שאול: אי מפרץ אתי, אי מזרח אתי? אי מפרץ אתי - מלכא הוי, שהמלך פורץ לעשות דרך ואין ממחין בידו, אי מזרח אתי - חשיבא בעלמא הוי. מ"ט אמר ליה שאל עליה? דכתיב: +שמואל א' י"ז+ וילבש שאול את דוד מדיו - כמדתו, וכתוב ביה בשאול: +שמואל א' ט+ משכמו ומעלה גבוה מכל העם. א"ל דואג האדומי: עד שאתה משאיל עליו אם הגון הוא למלכות אם לאו, שאל עליו אם ראוי לבא בקהל אם לאו. מ"ט דקאתי מרות המואבית. א"ל אבנר, תנינא: עמוני - ולא עמונית, מואבי - ולא מואבית. אלא מעתה, ממזר - ולא ממזרת! ממזר כתיב, מום זר. מצרי - ולא מצרית! שאני הכא, דמפרש טעמא דקרא: +דברים כ"ג+ על אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים, דרכו של איש לקדם, ולא דרכה של אשה לקדם. היה להם לקדם אנשים לקראת אנשים, ונשים לקראת נשים! אישתיק. מיד: ויאמר המלך שאל אתה בן מי זה העלם, התם קרי ליה נער, הכא קרי ליה עלם! הכי קא אמר ליה: הלכה נתעלמה ממך, צא ושאל בבית המדרש. שאל, אמרו ליה: עמוני - ולא עמונית, מואבי - ולא מואבית.

אקשי להו דואג כל הני קושייתא, אישתיקו. בעי לאכרוזי עליה, מיד: +שמואל ב' י"ז+ ועמשא בן איש ושמו יתרא הישראלי אשר בא אל אביגיל בת נחש, וכתיב: +דברי הימים א' ב'+ יתר הישמעאל! אמר רבא: מלמד, שחגר חרבו כישמעאל ואמר: כל מי שאינו שומע הלכה זו ידקר בחרב, כך מקובלני מבית דינו של שמואל הרמתי: עמוני - ולא עמונית, מואבי - ולא מואבית. ומי מהימן? והאמר רבי אבא אמר רב: כל תלמיד חכם שמורה הלכה ובא, אם קודם מעשה אמרה - שומעין לו, ואם לאו - אין שומעין לו! שאני הכא, דהא שמואל ובית דינו קיים. מכל מקום קשיא! הכא תרגמו: +תהלים מ"ה+ כל כבודוה בת מלך פנימה. במערבא אמרי, ואיתימא ר' יצחק, אמר קרא: +בראשית י"ח+ ויאמרו אליו איה שרה אשתך וגו'. כתנאי: עמוני - ולא עמונית, מואבי - ולא מואבית, דברי רבי יהודה; רבי שמעון אומר: +דברים כ"ג+ על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים - דרכו של איש לקדם וכו'.

Book of Our Heritage p. 126-128

וַתֵּלֶד בֶּן. and she bore a son.

14 And the women said unto Naomi: 'Blessed be the LORD, who hath not left thee this day without a near kinsman, and let his name be famous in Israel.

15 And he shall be unto thee a restorer of life, and a nourisher of thine old age; for thy daughter-in-law, who loveth thee, who is better to thee than seven sons, hath borne him.'

16 And Naomi took the child, and laid it in her bosom, and became nurse unto it.

17 And the women her neighbours gave it a name, saying: 'There is a son born to Naomi'; and they called his name Obed; he is the father of Jesse, the father of David. {P}

A SECRET

The secret of Ruth, in which the song and praise of the entire Torah are hidden, was concealed from her generation, even after the Halachah of, 'a Moabite but not a Moabites' was revealed. Boaz's uncle was still afraid to take her as a wife, and he said: 'Lest I destroy my inheritance.' There were people present then, who, though they had no after-

thought concerning the Halachah, nevertheless did have after-thoughts concerning Boaz's action for they said: 'This Moabites — even if she is permitted to join the people of Israel — must she rise till Boaz's house — a house that is entirely consecrated for the Kingdom-of-Heaven? ...'

The Sages have said that the night when Boaz brought Ruth into his home, was his last night. On the morrow all rose for his funeral. Now, there was a deep purpose in the matter, on the part of Him Who is wondrous-in-counsel. In the book-of-life Boaz had no prescribed number of years. But God kept him alive till he married Ruth — so that David might be born. After he had fulfilled the Will of God — the purpose of his creation — he departed from this world.

However, among many of the people who saw what had happened, there was much searching of heart. Many erred and saw in this, God's punishment against Boaz for having blemished his family; just as his uncle Elimelech had been previously punished, and the latter's sons had been punished for the same sin.

Many said: 'Would that no child be born from this marriage.' But God waited for that very child. When a son was born to Ruth, we find that only the women who were neighbors to Naomi rejoiced over him. They rejoiced and they gave him a name. Where were all the great men of the place, and all the elders who had previously blessed Boaz? Here they are not mentioned. Perhaps they too were astounded by seeing the death of Boaz immediately after his marriage to Ruth. They feared lest an error had been made in their teaching of the Halachah, and in the ensuing action.

Since the neighbors busied themselves with Ruth and her son and they blessed him, God blessed their words with prophetic meaning. He made of their words Torah and they were written in the Megilah of Ruth for all generations.

'And the women, her neighbors, gave him a name, saying :

'A son is born to Naomi; and they called his name Oved; he was the father of Ishai, the father of David.'

Wherever the word 'saying' is found in the Torah with reference to a name, it comes *after* mention of the name. In this case, however, the verse reads: 'And the women who were neighbors called him a name — *saying* — a son is born to Naomi.' And where is the name itself?

Neither is there any mention as to why the name Oved, was given to the child.

What is most striking is the end of the verse: 'And they called his name Oved, he was the father of Ishai, the father of David.' If the aim of the verse is to list the generations between Oved and David, then the verse which immediately follows does so more comprehensively, since it lists all the generations from Peretz, the son of Yehudah, till David. Why then is this part of David's genealogy listed first?

You may, however, expound the verse as follows:

'And the women who were her neighbors gave him a name.' The neighbors described the child as a 'son born to Naomi,' with reference to the legitimacy of the child, which some questioned, for he had been born from a Moabites. That is to say, it is not the name of the Moabite mother which is called on this child, but the name of Naomi — a great grand-daughter of Nachshon, the son of Aminadav, a prince among his people. And Ruth had also become to Naomi like her own child from birth. As for the destiny of this child in the future — 'They called him 'Oved' — an abbreviation of 'Od Ben David.' That is to say, this child will have a son, and then — David. The remainder of the verse — 'the father of Ishai, the father of David' — were prophetic words which God placed in the mouths of Naomi's neighbors. It was as if God Himself had said: 'Amen, may it be in accord with your words.'

Ruth Chapter 4 רות 4

- 18** Now these are the generations of Perez: Perez begot Hezron;
יח וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פֶּרֶץ, פֶּרֶץ הוֹלִיד אֶת-חֶצְרוֹן.
19 and Hezron begot Ram, and Ram begot Amminadab;
יט וְחֶצְרוֹן הוֹלִיד אֶת-רָם, וְרָם הוֹלִיד אֶת-עַמִּינָדָב.
20 and Amminadab begot Nahshon, and Nahshon begot Salmon;
כ וְעַמִּינָדָב הוֹלִיד אֶת-נַחֲשׁוֹן, וְנַחֲשׁוֹן הוֹלִיד אֶת-שָׁלֹמֹה.
21 and Salmon begot Boaz, and Boaz begot Obed;
כא וְשָׁלֹמוֹן הוֹלִיד אֶת-בְּעוֹז, וּבְעוֹז הוֹלִיד אֶת-עוֹבֵד.
22 and Obed begot Jesse, and Jesse begot David. {P}
כב וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת-יֵשׁוּעַ, וְיֵשׁוּעַ הוֹלִיד אֶת-דָּוִד. {ש}

- 11** And all the people that were in the gate, and the elders, said: 'We are witnesses. The LORD make the woman that is come into thy house like Rachel and like Leah, which two did build the house of Israel; and do thou worthily in Ephrath, and be famous in Beth-lehem;
יא וַיֹּאמְרוּ כָל-הָעָם אֲשֶׁר-בַּשַּׁעַר, וְהַזְקֵנִים--עַדִּים; יִתֵּן יְהוָה אֶת-הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל-בֵּיתְךָ, כְּרָחֵל וְכְלֵאָה אֲשֶׁר בָּנוּ שְׁתֵּייהֶם אֶת-בַּיִת יִשְׂרָאֵל, וַעֲשֵׂה-חַיִּל בְּאַפְרָתָה, וּקְרָא-שֵׁם בְּבֵית לְחֶם.
12 and let thy house be like the house of Perez, whom Tamar bore unto Judah, of the seed which the LORD shall give thee of this young woman.'
יב וַיְהִי בֵּיתְךָ כְּבֵית פֶּרֶץ, אֲשֶׁר-לָדָה תָמָר לַיהוּדָה--מִן-הַזָּרַע, אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לְךָ, מִן-הַנְּעִרָה, הַזֹּאת.

What does תולדות mean?

בר' ב:ד	השמים והארץ	תולדות	אלה
בר' ה:א	אדם	תולדת	זה ספר
בר' ו:ט	נח	תולדת	אלה
בר' י:א	בני נח	תולדת	ואלה
בר' י"א:י	שם	תולדת	אלה
בר' י"א כ"ז	תרח	תולדת	ואלה
בר' כ"ה:י"ב	ישמעאל	תולדת	ואלה
בר' כ"ה:י"ט	יצחק	תולדת	ואלה
בר' ל"ו:א, ל"ו:ט	עשו	תולדות	ואלה
בר' ל"ז:ב	יעקב	תולדות	אלה
במ' ג:א	אהרן ומשה	תולדת	ואלה
רות ד:י"ח	פרץ	תולדות	ואלה

Artscroll Rashi Beraishis 25:19:

1. Rashi understands תולדת as "offspring." He therefore notes that the offspring mentioned in our verse are not spoken of immediately, but rather, further on in the passage (*Sefer Zikaron*). Some commentators, e.g., *Sforno* (here and 2:4, 5:1, 6:9 above, and 36:1 and 37:2 below), take תולדת to mean "chronicles," or "the events of one's life." According to them, the next verses which speak of Isaac's marriage to Rebecca and their prayers for children are part of the "chronicles of Isaac."

רבינו בחיי בראשית פרק לז פסוק ב

9 אלה תולדות השמים והארץ. Just as, above (2:4), the words אלה תולדות השמים והארץ introduced a new series of developments in the history of the creation, so, too, the words אלה תולדות נח introduce a new series of developments in the history of mankind. Mankind is about to perish. Noach, as a second Adam, is to stand at the head of the new mankind.

אלה תולדות is not immediately followed by an enumeration of Noach's children; rather, Scripture appears to be saying that he himself was his first תולדה. Our Sages (*Bereshis Rabbah* 30:6) infer from this that the primary "product" of a person, the first yield of his labors, is his own character. This inference applies especially to Noach and to his era; for in his generation, supreme courage was required to save oneself from the general degeneracy and to preserve the purity of one's heart. In such a generation, surely "the first and foremost products of the righteous are their good deeds."

R' Hirsch Beraishis 6:9

רבינו בחיי בראשית פרק ו פסוק ט

אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדורותיו את האלהים התהלך נח. "תולדות", לשון מקרים, כענין שכתוב: (משלי כז, א) "כי לא תדע מה ילד יום", שהרי הזכיר אחרי כן "ויולד נח" שהן התולדות.

Rather, only now do we come to תולדות יעקב. Until now, before he settled down as the head of an independent family, he was essentially a part of תולדות יצחק; he was passive and dependent on the family history of Yitzchak. Only now begins a new stage of Jewish history, beginning with Ya'akov and his household.

R' Hirsch Beraishis 37:1

בעל הטורים בראשית פרק ו פסוק ט

אלה תולדות. ד' דסמיכי. אלה תולדות השמים והארץ (לעיל ב ד). אלה תולדות נח. אלה תולדות שם (להלן יא י). אלה תולדות יעקב (להלן לו ב). בכללן פסל את שלפניו. אלה תולדות השמים פסל תוהו ובהו (ב"ר יב ג). אלה תולדות נח פסל דורות שלפניו (שמו"ר ל ג). אלה תולדות שם פסל בני חם ובני יפת. אלה תולדות יעקב פסל עשו ואלופיו (שם):

חזקוני בראשית פרק ו פסוק ט

אלה תולדות נח כל מקום שנאמר אלה פסל את הראשונים. הראשונים כל יצר מחשבות לבם רק רע כל היום והלכו לאבוד אבל נח איש צדיק תמים היה והעמיד דורות לעולם. תולדת נח לשון מקוראות וסבות כמו כי לא תדע מה ילד יום. וכן פרש"י גבי אלה תולדות יעקב יוסף וגו', כלומר אלה הקורות והסבות של נח כמו שמפרש והולך שהיה צדיק ודורו רשעים ובעונם נשחתו והוא נמלט. איש צדיק תמים היה נותן טעם למה מצא חן יותר מכל בני דורו.

חזקוני בראשית פרק לו פסוק ב

אלה תולדות יעקב כל מקום שנאמר אלה פסל את הראשונים לומר הראשונים רשעים בני ממזרות ואלו צדיקים מטפה כשרה והם בני יהודה ויוסף האמורים לקמן בענין.

דרשות הר"ן הדרוש השני

הנה אם כן המציאות נחלק לשני אלו הילדים תאמי צביה לרשת אותו כל אחד בעתים שונים, ולסיבת הקשר החזק אשר ביניהם נקראו שניהם תולדות יצחק, ולזה פתח בפרשה ואמר ואלה תולדות יצחק וגו', ענינו, כי אלו השנים יעקב ועשו הנזכרים בפרשה

הם תולדות יצחק, כי עם היות עשו רשע, כתולדותיו יחשב. אבל אברהם [וישמעאל] אינו כן, כי לא יירש בן האמה, ולא ינחל כבוד ליקרא תולדות אברהם כיצחק, ולכן הוסיף ואמר אברהם הוליד את יצחק. והסיבה בזה כי יצחק וישמעאל לא הושוו אצל אברהם לאהבה, אבל שם יצחק צבי עדין ואליו הנחיל כבוד עשרו, ולבני הפילגשים נתן מתנות וישלחם מעליו (בראשית כה ו), ואחר כך לא היה להם קשר עם יצחק כלל, אבל ראוי להיות נשכח זכרם. ולא היה כן דבר יעקב ועשו אצל יצחק, עד כמעט עשו היה בחירו רצתה נפשו, כי שניהם היו בני גבירה כבודה מדובקים איש באחיהו מלידה ומבטן ומהריון, נקשרים בהדרגת ממשלה כמעט כל ימי עולם על הדרך שאמרת. ולזה אי אפשר להשכיח שמו, עם היותו רשע, כי בו נשוב נהפוך דינו כל היום. ולזה אמר (בראשית כה יט) כי אלו הילדים שניהם תולדות יצחק, וסיפר איך בא ענינם מורה על מה שנמשך מאחרי כן.

אלשיך ויקרא פרק כו

למה כל תולדות שבמקרא חסרים חוץ מאלה תולדות השמים (בראשית ב ד) ואלה תולדות פריץ (רות ד יח), אלא שששה דברים שהיו בעולם חסרו כשהטא אדם ועתידיים לחזור כשיבא בן פריץ. והן: פירות הארץ, פירות האילן, זיוו, חייו, מאורות, קומתו:

מנחת שי רות ד'

הוא דכל חד וחד מלעיל ולית דכותיה: (יח) ואלה תולדות פריץ וגו'. במדרש בראשית רבה אלה תולדות השמים והארץ, אמר ר' שמואל בר נחמן נל תולדות שנאמרו בתורה חסרין בר מן תריין, אלה תולדות פריץ וגו' והדין, ומפני מה אינון חסרין, ר' יודן אמר כנגד ששה דברים שנטלו נאדם הראשון ואלו הם זיוו, חייו, וקומתו, ופרי הארץ, ופירות האילן ומאורות. וכולו יליף להו התם מקראי, ושוב אינו חוזרים לתקונן עד שיבא בן פריץ. וכתוב בספר גאולת הגר נראה לי דהיינו טעמא שפריץ הראשון נקוד קמץ וסגול, והשני בתריין סגולתא, שהם שש נקודות, לחורות שעד פריץ היו ששה דברים חסרים לגמרי ממין האדם, ומפריץ ואילך עד דוד חזרו ג' מוקן, שהרי זיו מצינו במשה, פירות הארץ ופירות האילן חזרו ונתקנו גם כן בקצת, אבל חיי האדם והקומה ומאורות נשארו חסרים לגמרי, ולעתידי יחזרו כלם לתקונם הראשון, לכן ראשון קמץ

וסגול, להורות שבתחלה היה הכל סתום וחסר ואחר כך נפתחו שלשה, ופריץ שני בשש נקודות להורות שלעתידי יחזרו כלם עד כאן: (כב) ועפ"י במקצת ספרים חסר ו"ז אחר העי"ן, וכן במסורת כתוב יד עובד ב' מלא, וסימן ותקראנה לו השכנות. ובעז הוליד את עובד: ועבד הוליד א"מ ישי. ב' זקפין קמצין בקריה וסימנהון ודוד בן ישי. ועבד הוליד את ישי:

אלשיך תהלים פרק ו

(ד) אמנם ונפשי נבהלה מאד, נראה שמרגשת צרה מופלגת, יורה כי היא מר לה שנכרתת והולכת בלי תקון.

וגם כיוון באומרו מאד, על כי בה תלוי קיום העולם כולו, שנאמר בו וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד (בראשית א לא), כי היא נפש אדם הראשון (בראשית רבה ט יד) ובאה ליתקן על ידי, ואיך תצא מן העולם בטרם גמר התיקון בסוף השבעים שנה שניתנו לי. והוא כי הנה תיקונו של אדם הראשון הוא תיקון העולם, כי על ידו בעונו נתקלקל העולם, ואינו נתקן אלא על ידו כמו שאמרו ז"ל (בראשית רבה יב ה) כל תולדות שבמקרא חסרים חוץ משנים אלה תולדות השמים (בראשית ב ד) ואלה תולדות פריץ (רות ד יח). כי ששה דברים שנתקלקל העולם מהם נתקנים על ידי בן פריץ הוא אדם הוא דוד הוא משיח כנוודע:

דעת מקרא ל"ח: כ"ט

30 ועוד. יחיד הוא פריץ שהכתובת הבאה בראש יחסיו, ואלה תולדות פריץ (רות ד יח), כתובה בכתיב מלא שבמלא, כשתי וי"ן, ולה אחות יחידה באלה תולדות השמים והארץ. ועל דמיון זה, דרשו חז"ל ואמרו: כל תולדות שבמקרא חסר, חוץ מ'אלה תולדות השמים והארץ' ואלה תולדות פריץ – שהן מליאים. 'תולדות השמים' – לפי שהיא תולדות עולם על מליאתו; ו'תולדות פריץ' – שהן תולדות משפחה שלמה שממנה יוצא המלך המשיח, שבימיו יתחדש העולם ויעמד על מליאתו (מדה"ג, כרך א, עמ' סט-ע).

יחיד הוא פריץ שזכה למגלת יחסין המונה בדיוק עשרה ראשי דורות, מעין מה שמצאנו באבות העולם, באדם ובשם בן נח, שאברהם מיחס עליו. ולא בכדי ברח העם את בעז (דור שביעי לפריץ): ויהי ביתך כבית פריץ אשר ילדה תמר ליהודה וגו'.

12 תלדה. Only twice do we find this word written מלא דמלא, with the ו of the root and with the ו of the plural — namely: תולדות השמים והארץ (above, 2:4) and וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פְּרָץ (Ruth 4:18). In connection with Esav, the ו of the root is missing (below, 36:1, 9); everywhere else, the ו of the plural is missing; and here, in connection with Yishmael, both are missing. This phenomenon calls for interpretation.

Perhaps the missing ו of the root indicates some deficiency in the begetting, something lacking internally, whereas the missing ו of the plural indicates a deficiency in expansion and in increase. The products of heaven and earth, which were created by His utterances, are perfect and complete both in quality and in quantity. Similar are the descendants of Peretz, on whom Jewish hopes for the salvation of mankind depend. The numerous descendants of Esav are large in number, but they lack inner, spiritual, and moral greatness. The form תלדות occurs once in connection with the descendants of Ya'akov also (below, 37:2), and there too the ו of the root is missing; but precisely there the moral deficiency of Ya'akov's sons becomes apparent, as they needed purification after their sin against Yosef.

The descendants of Yishmael were neither numerous like the descendants of Esav, nor complete like the descendants of Yitzchak. Hence תלדה.

R' Hirsch Beraishis 25:12

What was the bracha to Boaz?

רש"י רות פרק ד פסוק יב

כבית פרץ - שיצאנו ממנו:

מלבי"ם רות פרק ד פסוק יב

ויהי ביתך ג] ברכה להבנים שתוליד, שהגם שהם בני יבמה ויקראו ע"ש המת, בכ"ז הלא גם בית פרץ שילדה תמר היה ג"כ מענין היבום ויצא ממנה פרץ והוא מתיחס ליהודה ועליו נתלה כל כבוד בית אביו כן יהיה הבית שישתכלל מן הזרע אשר יתן ה' לך מן הנערה הזאת:

אלשיך על רות פרק ד פסוק יב

כבית פרץ אשר ילדה תמר ליהודה כי כאשר יהודה קבר שני בניו אשר ילדה לו אשתו בדרך אישות גמורה, ולא הצליח כי אם בפרץ אשר ילדה תמר ליהודה הבא על אם הדרך לשכב אצלו להיות עמו, כן יהי לך מן הזרע אשר יתן ה' וכו', וזהו ויהי ביתך כבית פרץ אשר ילדה תמר ליהודה כי אפילו שלה אשר נשאר לו מאשתו לא גדל אחת מני אלף במעלות פרץ וזרעו, ואל תתמה כי הלא הוא מן הנערה הזאת שהיא המיוחדת לבא, לצאת ממנה ממלכת ישראל, כי באה לקבל שכר פעולתה שעשתה עם אביה לשם שמים, שודאי שלא יהיה שכרה כמו אכזב:

או מעין הקודם, והוא כי יראה מספר הזוהר (ח"ב ק ב, ח"ג רטז ב) כי כל הנולד בדרך ייבום מעותד ליסורין ומות, ועד ממחר דוד שלולא קדמוהו המטיבים לו היה נפל, ועל כן היה אפשר יהרהר בעז ויאמר הלא אם דרך ייבום לי, אוי מי יחיה מן הזרע אשר אוליד ממנה, לזה אמר ויהי ביתך כבית פרץ שאדרבה הוא וכל זרעו חיים וחסד וכסא כבוד היו להם:

או יאמר ויהי ביתך וכו', לומר הלא תהרהר בועז כי כל ישעך וכל חפצך בזה הוא דרך ייבום להקים שם המת, והנה אין זה צודק רק כאשר היתה אשת המת ישראלית ואישה איש הישראלי, שידבק בה מרוחו אליה רוח מקשקש במעהא, כמאמר ספר הזוהר שממנו יושתת המת להקים את שמו בישראל, אך אם איש ישראל נשא מואביה כמחלון ומת, איזה הדרך הלך רוח בן הישראל וידבק בבטן נכרית להשאיר אחריו ברכה ליבנות ממנה שיקרא שמו בישראל, ואם כן זיקה אין כאן ייבום אין כאן. לזה אמרו ויהי ביתך אשר נישואי מחלון לא באישות היו כבית פרץ אשר ילדה תמר ליהודה אשר נישואי ער שהוא פרץ היו באישות גמורה, כי לא יעכב אל הייבום מה שהיו נישואי מחלון בגיות, לומר שלא חלה רוח מחלון בקרבה, כי הלא לא כל הנשים שוות כי לו היתה

נפש אחרת תחת נפש רות שהיתה נשאת בגיות לראובן ומת ראובן ותתגייר היא ותנשא לשמעון אחיו, לא תורת ייבום יאמר לו, כי כל רוח ראובן אין בקרבה להקים את שמו על ידי אחיו, אך לא כאלה חלק רות כי היא המיוחדת לבא ממזב להוציא ממנה מלכות בית דוד, ומאז היתה בת לוט עם אביה יעדה הוא יתברך להביאה לכל הגדולה הזאת, ואין ספק כי מיום הולדה הוכנה לכך ומאז מטוהרה היתה בצד מה מבחינת חצוניות הקרוב קרוב אל הקדושה, ומה גם למאמרנו למעלה כי היא עצמה היתה בת לוט הבכירה, כי מאז נחשב לה זכות והביאה יתברך לקבל שכרה, כי ודאי באה בהכנת טהרה, ועל ידי כן מצאה מקום רוח מחלון לחול בה מבכל יתר נשים מואביות, וזהו אומרו מן הזרע וכו' לומר מה שאמרנו הוא להיות מן הזרע אשר יתן לך ה' מן הנערה הזאת כי זאת היא מיוחדת מכל השאר כמדובר:

או יהיה אומרו מן הזרע לומר מינך ומינה יהיה הולד כפרץ רב האיכות, שהוא מן הזרע אשר יתן ה' לך, ומינה שהוא מן הנערה הזאת, כלומר ממה שבנערה שהוא מן הרוח שבמעיה כי לא נעדרה רוח ממנה, למה שהיא הזאת בייחוד כמדובר:

או יאמר ויהי ביתך וכו', לומר אל תאמר נא בועז מה זה היה לבא הייבום הלז דרך עקומה, ולו חפץ בייבום היה משאיר את כליון והוא יבנה את בית אחיו, או את אחיהם הקטן כמאמר רבותינו ז"ל (רות רבה ג ח) על פסוק אני מלאה הלכתי וכו' כי בבואן שדי מואב היתה נעמי מעוברת וגם אותו הולד מת, ולמה לא השאירו יתברך להקים זרע לאחיו ויהיה היבום דרך ישרה, לזה אמר ויהי ביתך וכו' לומר אילו היה הייבום הלז על ידי אחיו, לא היה יוצא הולד גדול האיכות כפרץ רק כזרח ודומה לו, ולא קמה בזרעו ממלכת ישראל, אך עתה בהיות על ידך יהי ביתך כבית פרץ גדול האיכות והמעלה, כאשר היה שקרה ליהודה שהיה יכול לייבם שלה בנו ולא רצה יתברך כי אם שייבם יהודה, והטעם כאשר כתבנו בביאור התורה בס"ד. והוא כי הנה ידוע כי פרץ וזרח הם ער ואונן, ולכן אם היה מייבם שלה לא היה מביא רק את אונן אך לא את ער, כי הנה בית אחד הוא בונה ואינו בונה שני בתים, וידוע כי את השני הוא בונה בלבד, אך חפץ ה' יצא גם ער לעולם להוציא ממנו רב טוב לבית ישראל, כי נפשו גדולת האיכות בצעם, על כן חשב מחשבות הוא יתברך לבלתי ידח ער אם היה מייבם שלה, ואנה ליד יהודה ייבם הוא, למה שעל היות יהודה גזע שממנו חוצבו ער ואונן יעצר כח לשוב להביא את שניהם ולבנות שני בתים את ער ואת אונן הם פרץ וזרח, וזהו אומרו פה כבית פרץ אשר ילדה תמר ליהודה, לומר מה שילדה תמר את פרץ הוא להיות ליהודה, מה שאין כן אם היתה לשלה היתה יולדת את פרץ כי אם את זרח:

ושיעור הכתוב ועניינו לומר, אל יהיה זר בעיניך למה לא עשה ה' את הייבום הלז על ידי אחי, כי הלא בהיות ביתך, ולא בית אחי מחלון יהיה כבית פרץ אשר ילדה תמר ליהודה, לומר מה שילדה תמר את פרץ הוא להיות ליהודה, מה שאין כן אם ילדה לשלה שלא היתה יולדת את פרץ כי אם את זרח, כן יהיה חשוב כפרץ אשר תוליד להיות על ידך, וזהו מן הזרע אשר יתן ה' לך כלומר לך, מה שאין כן לאח לו שלא היה מביאו כל כך בשלימות כאשר תביאנהו ותטענהו אתה כי רב זכותך, כי אם ידמה לזרח וכיוצא בו שלא הצליח זרעו למלוכה. ומה שצריך כל כך הכנה הוא להיות מן הנערה הזאת, כי סוף סוף משורש חצוניות היתה והלואי להיות כפרץ אשר תלד יצטרך להיות על ידך. ולמאמרם ז"ל בספר הזוהר (ח"ב קג ב) כי בועז הוא יהודה עצמו יערב יותר מאמרנו זה:

במדבר רבה (וילנא) פרשת במדבר פרשה ב סימן כא

כל מי שהמקום מתעסק בו להעמיד ממנו אומה או שלשלת יוחסין היה המקום מתעסק בו כענין הזה לכתוב בו תולדות שכן את מוצא י"ב תולדות בכתובים הראשון (בראשית ב) אלה תולדות השמים וארץ (שם/בראשית/ה) זה ספר תולדות אדם (שם/בראשית/ו) אלה תולדות נח (שם/בראשית/י) אלה תולדות בני נח (שם/בראשית/יא) אלה תולדות שם (שם/בראשית/י"א) אלה תולדות תרח (שם/בראשית/כה, שם, שם לו, שם לו) אלה תולדות ישמעאל יצחק עשו יעקב אלו י' תולדות נתעסק בהן הקדוש ברוך הוא לבראות עולם ולהעמיד אומו' ושני בני אדם כתב המקום תולדותם אחד לשלשלת המלכות ואחד לשלשלת הכהונה (רות ד) ואלה תולדות' פרץ להעמיד שלשלת המלכות הימנו, (במדבר ג) אלה תולדות אהרן ומשה בשביל שלשלת הכהונה.

במדבר רבה (וילנא) פרשת נשא פרשה יג סימן יד

כף אחת עשרה זהב כנגד עשרה דורות מן פרץ ועד דוד שנא' (רות ד) ואלה תולדות וגו' וחצרון הוליד וגו' ועמינדב הוליד את נחשון וגו' ועובד הוליד וגו' וישי הוליד את דוד וגו' כף אחת שהיו יד אחת כולם צדיקים גמורים היו מלאה קטורת שמעשיהם היו נעימים כריח הקטורת,

Genesis Chapter 38 בְּרֵאשִׁית

- א** וַיְהִי בְּעֵת הַהוּא, וַיֵּרֵד יְהוּדָה מֵאֵת אָחִיו; וַיֵּט עַד-אִישׁ עַדְלָמִי, וַשְּׁמוֹ חִירָה.
1 And it came to pass at that time, that Judah went down from his brethren, and turned in to a certain Adullamite, whose name was Hirah.
- ב** וַיֵּרָא-שָׁם יְהוּדָה בַת-אִישׁ כְּנַעֲנִי, וַשְּׁמוֹ שׁוּעַ; וַיִּקְחָהּ, וַיָּבֵא אֵלֶיהָ.
2 And Judah saw there a daughter of a certain Canaanite whose name was Shua; and he took her, and went in unto her.
- ג** וַתַּהַר, וַתֵּלֶד בֶּן; וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ, עֵר.
3 And she conceived, and bore a son; and he called his name Er.
- ד** וַתַּהַר עוֹד, וַתֵּלֶד בֶּן; וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ, אוֹנָן.
4 And she conceived again, and bore a son; and she called his name Onan.
- ה** וַתֵּסֶף עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן, וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ שְׁלָה; וְהָיָה בְּכֶזֶיב, בְּלִדְתָהּ אֹתוֹ.
5 And she yet again bore a son, and called his name Shelah; and he was at Chezib, when she bore him.
- ו** וַיִּקַּח יְהוּדָה אִשָּׁה, לְעֵר בְּכֹרוֹ; וַשְּׁמָהּ, תָּמָר.
6 And Judah took a wife for Er his first-born, and her name was Tamar.
- ז** וַיְהִי, עֵר בְּכֹר יְהוּדָה--רַע, בְּעֵינֵי יְקֹוֹק; וַיִּמְתְּהוּ, יְקֹוֹק.
7 And Er, Judah's first-born, was wicked in the sight of the LORD; and the LORD slew him.
- ח** וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן, בֹּא אֶל-אִשְׁתִּי אַחִיד וַיְבִים אֹתָהּ; וְהָקַם זָרַע, לְאַחִיד.
8 And Judah said unto Onan: 'Go in unto thy brother's wife, and perform the duty of a husband's brother unto her, and raise up seed to thy brother.'
- ט** וַיֵּדַע אוֹנָן, כִּי לֹא לוֹ יִהְיֶה הַזָּרַע; וְהָיָה אִם-בָּא אֵל-אִשְׁתִּי אַחִיו, וַשְּׁחַת אַרְצָהּ, לְבִלְתִּי נָתֹן-זָרַע, לְאַחִיו.
9 And Onan knew that the seed would not be his; and it came to pass when he went in unto his brother's wife, that he spilled it on the ground, lest he should give seed to his brother.
- י** וַיֵּרַע בְּעֵינֵי יְקֹוֹק, אֲשֶׁר עָשָׂה; וַיִּמָּת, גַּם-אֹתוֹ.
10 And the thing which he did was evil in the sight of the LORD; and He slew him also.
- יא** וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר כְּלֹתוֹ שְׁבִי אֵלַי בֵּית-אָבִיךָ, עַד-יִגְדַּל שְׁלָה בְנִי--כִּי אָמַר, פֶּן-יָמוּת גַּם-הוּא כְּאָחִיו; וַתֵּלֶךְ תָּמָר, וַתֵּשֶׁב בֵּית אָבִיהָ.
11 Then said Judah to Tamar his daughter-in-law: 'Remain a widow in thy father's house, till Shelah my son be grown up'; for he said: 'Lest he also die, like his brethren.' And Tamar went and dwelt in her father's house.
- יב** וַיְרַבּוּ הַיָּמִים, וַתָּמָת, בַּת-שׁוּעַ אִשְׁתִּי-יְהוּדָה; וַיִּנְחָם יְהוּדָה, וַיַּעַל עַל-גִּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא וְחִירָה רְעֵהוּ הַעֲדָלְמִי--וַתִּמְנָתָהּ.
12 And in process of time Shua's daughter, the wife of Judah, died; and Judah was comforted, and went up unto his sheep-shearers to Timnah, he and his friend Hirah the Adullamite.

- יג** וַיִּגַד לְתָמָר, לֵאמֹר: הִנֵּה חֲמִידָא עֹלֶה תִמְנָתָהּ, לָגוֹ צֹאנֹו. **13** And it was told Tamar, saying: 'Behold, thy father-in-law goeth up to Timnah to shear his sheep.'
- יד** וַתִּסֵּר בְּגָדֵי אִלְמָנוּתָהּ מֵעָלֶיהָ, וַתִּכְסֵּב בְּצַעֲרֶיהָ וַתִּתְעַלֶּף, וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח עֵינַיִם, אֲשֶׁר עַל-דֶּרֶךְ תִּמְנָתָהּ: כִּי רָאָתָהּ, כִּי-גָדַל שְׁלֹהָ, וְהוּא, לֹא-נִתְּנָה לּוֹ לְאִשָּׁה. **14** And she put off from her the garments of her widowhood, and covered herself with her veil, and wrapped herself, and sat in the entrance of Enaim, which is by the way to Timnah; for she saw that Shelah was grown up, and she was not given unto him to wife.
- טו** וַיִּרְאֶה יְהוּדָה, וַיַּחְשְׁבֶהָ לְזוֹנָה: כִּי כִסְתָהּ, פָּנֶיהָ. **15** When Judah saw her, he thought her to be a harlot; for she had covered her face.
- טז** וַיִּטּוּ אֵלֶיהָ אֶל-הַדֶּרֶךְ, וַיֹּאמֶר הִבֵּה-נָא אֲבוֹא אֵלַיךָ, כִּי לֹא יָדַעַתְּ, כִּי כִלְתוֹ הוּא; וַתֹּאמֶר, מַה-תִּתֶּנְ-לִי, כִּי תָבוֹא, אֵלַי. **16** And he turned unto her by the way, and said: 'Come, I pray thee, let me come in unto thee'; for he knew not that she was his daughter-in-law. And she said: 'What wilt thou give me, that thou mayest come in unto me?'
- יז** וַיֹּאמֶר, אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדִי-עִזִּים מִן-הַצֹּאן; וַתֹּאמֶר, אִם-תִּתֶּנְ עֲרִבּוֹן עַד שְׁלֹחַךָ. **17** And he said: 'I will send thee a kid of the goats from the flock.' And she said: 'Wilt thou give me a pledge, till thou send it?'
- יח** וַיֹּאמֶר, מַה הָעֲרִבּוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן-לְךָ, וַתֹּאמֶר חֲתָמִי וּפְתִילְךָ, וּמִטְּוֶה אֲשֶׁר בְּיָדְךָ; וַיִּתֶּן-לָהּ וַיָּבֵא אֵלֶיהָ, וַתַּהַר לּוֹ. **18** And he said: 'What pledge shall I give thee?' And she said: 'Thy signet and thy cord, and thy staff that is in thy hand.' And he gave them to her, and came in unto her, and she conceived by him.
- יט** וַתִּקַּם וַתֵּלֶךְ, וַתִּסֵּר צַעֲרִיפָהּ מֵעָלֶיהָ; וַתִּלְבַּשׁ, בְּגָדֵי אִלְמָנוּתָהּ. **19** And she arose, and went away, and put off her veil from her, and put on the garments of her widowhood.
- כ** וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת-גְּדִי הָעִזִּים, בְּיַד רֵעֵהוּ הָעַדְלָמִי, לְקַחַת הָעֲרִבּוֹן, מִיַּד הָאִשָּׁה; וְלֹא, מָצָאָהּ. **20** And Judah sent the kid of the goats by the hand of his friend the Adullamite, to receive the pledge from the woman's hand; but he found her not.
- כא** וַיִּשְׁאַל אֶת-אֲנָשֵׁי מְקוֹמָהּ, לֵאמֹר, אֵיזָה הַקְּדוּשָׁה הוּא בְּעֵינַיִם, עַל-הַדֶּרֶךְ; וַיֹּאמְרוּ, לֹא-הִיְתָה בָּזָה קְדוּשָׁה. **21** Then he asked the men of her place, saying: 'Where is the harlot, that was at Enaim by the wayside?' And they said: 'There hath been no harlot here.'
- כב** וַיָּשֹׁב, אֶל-יְהוּדָה, וַיֹּאמֶר, לֹא מָצָאתִיהָ; וְגַם אֲנָשֵׁי הַמְּקוֹם אָמְרוּ, לֹא-הִיְתָה בָּזָה קְדוּשָׁה. **22** And he returned to Judah, and said: 'I have not found her; and also the men of the place said: There hath been no harlot here.'
- כג** וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח-לָהּ, פֶּן נִהְיֶה לָבוֹז; הִנֵּה שְׁלַחְתִּי הַגְּדִי הַזֶּה, וְאַתָּה לֹא מָצָאתָהּ. **23** And Judah said: 'Let her take it, lest we be put to shame; behold, I sent this kid, and thou hast not found her.'
- כד** וַיְהִי כִּמְשָׁלֶשׁ חֳדָשִׁים, וַיִּגַד לִיהוּדָה לֵאמֹר זָנְתָה תָמָר כַּלְתְּךָ, וְגַם הִנֵּה הָרָה, לְזוֹנַיִם; וַיֹּאמֶר יְהוּדָה, הוֹצִיאוּהָ **24** And it came to pass about three months after, that it was told Judah, saying: 'Tamar thy daughter-in-law hath played the

- ותִּשְׂרֶף. harlot; and moreover, behold, she is with child by harlotry.' And Judah said: 'Bring her forth, and let her be burnt.'
- כה** הוא מוצאת, והיא שלחה אל-חמיה לאמר, לאיש אשר-אלה לו, אנכי הרה; ותאמר, הך-נא--למי החתמת והפתילים והמטה, האלה. **25** When she was brought forth, she sent to her father-in-law, saying: 'By the man, whose these are, am I with child'; and she said: 'Discern, I pray thee, whose are these, the signet, and the cords, and the staff.'
- כו** ויכר יהודה, ויאמר צדקה ממני, כי-על-כן לא-נתתיה, לשלה בני; ולא-יסף עוד, לדעתה. **26** And Judah acknowledged them, and said: 'She is more righteous than I; forasmuch as I gave her not to Shelah my son.' And he knew her again no more.
- כז** ויהי, בעת לדתה; והנה תאומים, בבטנה. **27** And it came to pass in the time of her travail, that, behold, twins were in her womb.
- כח** ויהי בלדתה, ויתן-יד; ותיקח המילדת, ותיקשר על-ידו שני לאמר, זה, יצא ראשונה. **28** And it came to pass, when she travailed, that one put out a hand; and the midwife took and bound upon his hand a scarlet thread, saying: 'This came out first.'
- כט** ויהי כמשיב ידו, והנה יצא אחיו, ותאמר, מה-פרצת עליך פרי; ויקרא שמו, פריץ. **29** And it came to pass, as he drew back his hand, that, behold his brother came out; and she said: 'Wherefore hast thou made a breach for thyself?' Therefore his name was called Perez.
- ל** ואחר יצא אחיו, אשר על-ידו השני; ויקרא שמו, זרח. {ס} **30** And afterward came out his brother, that had the scarlet thread upon his hand; and his name was called Zerah. {S}

When does this story occur?

רש"י בראשית פרק לח פסוק א

ויהי בעת ההוא - למה נסמכה פרשה זו לכאן, והפסיק בפרשתו של יוסף, ללמד שהורידוהו אחיו מגדולתו כשראו בצרת אביהם, אמרו אתה אמרת למכרו, אלו אמרת להשיבו היינו שומעים לך:

אבן עזרא בראשית פרק לח פסוק א

ויהי בעת ההוא אין זה העת כאשר נמכר יוסף, רק קודם המכרו. וכמוהו משם נסעו הגדגדה... בעת ההיא הבדיל ד' את שבט הלוי (דברים י, ז - ח), ושבת הלוי נבחר בשנה השנית. ונסעו אל גדגד בשנת הארבעים, ובמקומו אפרשנו. ולמה הזכיר הכתוב זאת הפרשה במקום הזה? והיה ראוי להיות אחר והמדנים מכרו אותו פרשת ויוסף הורד מצרימה, להפריש בין מעשה יוסף בדבר אשת אדוניו, למעשה אחיו. והוצרכתי לפי' הזה, בעבור שאין מיום שנמכר יוסף עד יום רדת אבותינו במצרים רק כ"ב שנה. והנה נולד אונן שהוא שני לבני יהודה, וגדל עד שהיה לו זרע, וזה לא ימצא פחות מ"ב שנה, ועוד וירבו הימים, גם הרתה תמר והולידה פרץ והוא בא אל מצרים ויש לו שני בנים.

הרחב דבר בר' פרק נ'

שהרי חצרון היה מבאי מצרים והיה עכ"פ בן ב' שנים ואחריו חמול אחיו

אור החיים בראשית פרק לח פסוק א

(א) וירד יהודה וגו'. רז"ל אמרו (סוטה י"ג) שהורידוהו אחיו מגדולתו, והגאון ראב"ע אמר כי טעמו כי הבא מפאת צפון של עולם לדרומו הוא יורד ע"כ. דבריו צודקים אם לא היה אומר הכתוב תיבת מאת אחיו שמורה באצבע כי הירידה היתה מאחיו, עוד אומרו ויט עד איש וגו', ולדברי רז"ל יבא הכתוב על נכון כי וירד לשון ירידה יכוון ותיבת ויט איצטריך לגופו:

חזקוני בראשית פרק לח פסוק א

(א) וירד יהודה מאת אחיו הלך לו שלא היה יכול לסבול צעריו של אביו. כאן פרש"י הורידוהו מגדולתו. והיינו דכתיב מאת אחיו כלומר ע"י אחיו. וא"ת הרי אין מירידה זו עד שירדו אבותינו למצרים [רק] עשרים ושתיים שנה ואיך יארע שבתוך כך ילדה אשתו של יהודה ער ואונן ושלה וכתוב וירבו הימים ותמת בת שוע וגו' ואח"כ נתעברה תמר וילדה פרץ וזרח ופרץ הוליד את חצרון וחמול קודם שירדו למצרים. תשובה לדבר אין לתמוה על כך שהרי דורות הראשונים היו מולידים לשבע שנים וכן עשו אלו כדאיאתא כסדר עולם כיצד שנה אחת עלתה לעיבורו של ער אחרת לאונן אחרת לשילה. הגדיל ער ושהה ז' שנים ונשא תמר הרי שמונה שנים משירד יהודה עד ויהי ער רע וימיתהו. שנה תשיעית נשא אונן ובאותה שנה מת. שנה עשירית עלתה לגידול שילה שנאמר שבי אלמנה בית אביך וגו'. שנת אחת עשרה וירבו הימים שגדל שילה ולא נשאה ויגד לתמר וגו' עד ויבא אליה ותהר לו. שנת שתים עשרה עלתה לעיבור פרץ וזרח, ושהה פרץ שבע שנים ונשא אשה הרי תשע עשרה שנה משירד יהודה. שנת עשרים עלתה לעיבורו של חצרון ושנת עשרים ואחת לעבורו של חמול ובשנת שתים ועשרים נולד חמול וירד הוא וחצרון אחיו עם אבותם למצרים.

רלב"ג בראשית פרק לח

וראוי שתדע שזאת הפרשה לא היתה אחר מכירת יוסף, אבל היו קצת דברי זה הספור בעת מכירת יוסף. ולזה אמר* שזה היה בעת ההיא. וזה שאי אפשר שישלם זה הענין כולו אחר מכירת יוסף, כמו שביאר החכם אבן עזרא¹⁰. ואל יקשה בעיניך איך היה יהודה נפרד מאחיו קודם מכירת יוסף והנה הוא היה שם עם אחיו במכירתו. כי הוא הולך ושבו. והיה לו צאן לבדו מלבד צאן אביו. וזה הצאן אולי היה משלל שכם. והנה הפסיק בזה הספור מה שהחל לספור מיוסף להודיע ההכרל שהיה¹¹ בין יוסף ויהודה¹² בענין גלוי עריות.

רד"ק בראשית פרק לח פסוק א

ויהי בעת ההיא וירד יהודה - אחר שנמכר יוסף, ובאמרו וירד נראה כי מדותן לעדולם הוא ירידה; ובדרש שהורידוהו אחיו מגדולתו שנתחרטו ממכירת יוסף ואמרו לו כשם שאמרת לנו "לכו ונמכרנו לישמעאלים" אלו אמרת לנו השיבוהו אל אבינו היינו שומעים לך. ובב"ר (פ"ה) וירד יהודה לא היה צריך לומר אלא ויוסף הורד מצרימה, ר' אלעזר אומר כדי לסמוך הכר נא להכר נא:

דעת זקנים מבעלי התוספות בראשית פרק לח

(א) וירד יהודה. דרשו רז"ל הורידוהו מגדולתו מפני המכירה. והקשה ר' אברהם בעז"ל כי לא תמצא מן המכירה עד שירדו למצרים כי אם כ"ב שנה שהרי יוסף במכירתו היה בן י"ז שנה ובן שלשים היה בעמדו לפני פרעה הרי מן המכירה עד כאן שלש עשרה שנים ושבע דשוכע ושנים דרעב הרי כ"ב שנה ובאותו שנה ירדו למצרים משנשא אותה יהודה בת איש כנעני עד שירדו למצרים תמצא יותר שהרי חשוב שנה ללידת ער ושנה ללידת אונן [ושנה ללידת שלה] הרי שלש שנים וכתוב כי ראתה כי גדל שלה משמע שהיה בן י"ג שנה הרי ט"ז שנה ללידת פרץ הרי י"ז ואפי' כי נאמר שלא היה פרץ כי אם בן שבע שנים כשהוליד חצרון ושנה מלידת חמול שהוא היה מיורדי מצרים הרי מ"מ תמצא כ"ה שנים אלמא האי וירד קודם מכירה הוא. וי"ל דהאי כי

גדל שלה לענין ביאה איתמר כי כבר היה בן ט' שנים. וכדתנן במס' נדרים בן תשעה ויום אחד שבא על יבמתו קנאה. ואמרינן בסנהדרין שהיו הראשונים מולידים בני ז' שנים:

מזרחי (רא"ם) בראשית פרק לח

(א) [ויהי בעת ההיא] והפסיק בפרשתו של יוסף. אבל לא מפני שהמעשה הזה קדם למכירתו של יוסף קרוב לעשר שנים, שהרי משנמכר יוסף עד שירדו למצרים לא עברו אלא עשרים ושנים שנה. בן שבע עשרה כשנמכר ובן שלושים ותשע ברדתם למצרים - בן שלושים בעמדו לפי פרעה, ושבע של שובע ושנים של רעב, ואלו מנשואי יהודה עם בת שוע עד שירדו למצרים הם יותר משלושים שנה, שהרי מנשואי יהודה עד שהיה אונן בנו ראוי לתת זרע לאחיו עברו לפחות חמש עשרה שנה, ואחר כך "וירבו הימים" (פסוק יב) עד שנולד פרץ וזרח ואין פחות משתי שנים הרי שבע עשרה. ועד שנולדו לו לפרץ חצרון וחמול עברו לפחות עוד חמש עשרה שנה הרי שלושים ושנים שנה. דמאן לימא לן שהיו בני שלוש עשרה שנה כשהולידו, דילמא בהיותם בני שמונה שנה, שהרי דורות הראשונים בני שש שנה היו כשהולידו, כדאיתא בפרק בן סורר ומורה (סנהדרין סט ב) ומייתי לה בסדר עולם (סדר עולם פרק ב). וליכא למימר אי הכי היאך נענשו והלא קטנים היו, דאם כן אפילו אם תמצא לומר שהיו בני שלוש עשרה שנה כשהולידו קשיא, שהרי אין בית דין של מעלה מענישין אלא מבן עשרים שנה ומעלה.

לבוש האורה בר' ל"ח ט"ז

אומר אני באמת יסוד גרוע ורעוע הוא זה דאשתמיטתיה מיניה דהרב מה שאמרו חז"ל בפרק בן סורר ומורה על הדורות הראשונים ובפרט על זרע קדוש הזה שהולידו בני ו' או ז' שנה וא"כ אע"ג דהיתה נחשבת קטנה לעניין מיאון היינו מגזירת הכתוב שנתן לה רשות למאן עד היותה בת י"א או י"ב כדינה אבל לעניין הולדה כבר היתה ראויה להוליד ולהכחיש פיה אם תתעבר ואין להקשות כיון שהיתה קטנה לעניין מיאון א"כ למה פסקו עליה דין מיתה ועדיין היא קטנה ואינה בת עונשין דהא כבר העלה הרא"ם למעלה בדיבור והפסיק בפרשתו של יוסף דכל שהוא ראוי להוליד הרי הוא בר עונשין אעפ"י שעדיין קטן בשנים הוא ע"ש וזה נ"ל ברור נכון ואמתי והוא ככפתור ופרח.

Are we really limited to a 22-year window?

העמק דבר בר' מ"ו

צ"ד ה' : (ז) בנותיו ובנות בניו - פס"י יוכנז ושרח - והפלא לומר שבני יעקב לא הולידו כולם רק זכרים ולא נקבות - אלא נראה דגם המה הולידו הרבה נקבות אלא שלא היו בכלל שבטים נפש - ולא עוד אלא דיעקב עצמו היו לו עוד בנות מנשיו כמשמעות הכתוב לעיל ל"ה ויקומו כל בניו וכל בנותיו אלא שלא זכרו בשם משום שלא הי' בהם ענין נוגע לאומה ישראלית כמו שאירע ע"י דינה ואל תתמה שהרי גם בל"א איכא תנא בב"ב דקמ"א שהי' לו בת - ולא זכרה בתורה משום שלא יכל ממנה זכרון בישראל לדורות - וה"ל הי' ביעקב אבינו - ולא תקשה ממה שכתוב כל הנפש הבאה לבית יעקב שבטים דודאי הי' יותר משבטים - אלא שבטים אלו היו מכוונים נגד שבטים שרי ארבע כמס"כ בשירת האזינו בפסוק בהנחל עליון גוים - וגם היו משונים משבט שארי ב"א שהרי שמעון ולוי בני י"ג הרגו עיר ומלואה אע"ג שהיו כמה אישים שלא מלו עצמם כמס"כ לעיל שם ל"ד כ"ד - וער ואונן נשאו אשה להוליד וכן פסן הוליד בני ז' וח' ודינה בת שש כבר היתה ראויה לאשת לרדוף אחיה וכן היו כל שבטים נפש - משל"כ שארי בניו שהולידו לא היו אלא כשארי ב"א - ע' מש"כ להלן מ' כ"ג בבני מנשה : וכל זרעו - הוסיף בזה דור מאוחר

Nechama Leibowitz – The Lookstein Center

“*Shadal* takes a third approach to the chronology of *Parashat Vayeshev*. He agrees with *Rashi* that the story of Yehuda followed the sale of Yosef, based on the expression that introduces the story (*Bereshit* 38:1): “and it came to pass at that time”. He holds, however, that the two grandchildren of Yehuda, Chetzron and Chamul, were not among the seventy descendants of Ya’akov that accompanied him to Egypt. *Shadal* points out that Er and Onan, the two sons of Yehuda who died after their marriages to Tamar, are included in the list of Ya’akov’s descendants who came to Egypt even though they had died previously. Similarly, Ephraim and Menashe, the sons of Yosef, are included in the list even though they were already in Egypt and did not come with Ya’akov. So too, *Shadal* proposes, Chetzron and Chamul were included in the list even though they were not yet born, for they would ultimately take the place of Er and Onan. This approach removes the pressure to change the order of the text.”

Rav Yaakov Meidan – Parashat Vayigash

“The two well-known approaches to this problem are those of Avraham Ibn Ezra (on *Bereishit* 39:1) and *Rashi*. The former suggests that the events surrounding Tamar and Yehuda actually transpired many years before the sale of Yosef, and that the Torah records these events out of strict chronological sequence. The *Chizkuni* echoes *Rashi*’s claim that the sections are in fact recorded in their correct order but suggests instead that earlier generations had children at a very young age (i.e., seven years – see *TB Sanhedrin* 69b)...

Among the seventy souls who descend to Egypt, two daughters are mentioned – Dina and Serach daughter of Asher. According to Rabbi Yehuda’s view that each of Yaakov’s sons had a twin sister, why were these girls not included among the reckoning of those who descended to Egypt? He responds that in fact all of these women perished before the descent. Notwithstanding the fact that Yaakov’s sons were about forty years of age at this time, apparently all of the women who were a similar age perished!

This is difficult from a statistical point of view as well. It seems somewhat unlikely that among seventy souls, sixty-eight were male and only two were female. Did Yaakov’s sons only beget males? Are we to therefore assume that Yaakov’s grandchildren all married Egyptian women? In a seemingly singular incident, the Torah records the lineage of the son of an Egyptian man and an Israelite woman (*Vayikra* 24:10). If all of the children of Israel were in fact descended from Egyptian women, then what would have made that case so exceptional? Is the difference between an Egyptian mother and an Egyptian father so significant?...

The Torah views the descendents of Noach who were divided and scattered after the Flood as being parallel to the descendents of Yaakov who went down to Egypt. The history of humanity – nations and their cultures, wars, and accomplishments – began with seventy souls, and the transformation of the family of Israel into a nation also began with seventy souls...

Rashi understood that if the Torah counted Dina and Serach bat Asher among the seventy, the implication is that females were also included among those who descended to Egypt. If these two alone were singled out by name, it would follow that the others perished.

We begin with an opposite assumption. Certainly Yaakov's household included many females (see Bereishit 37:35 'all of his daughters' and pertinent commentaries), and this is reasonable according to accepted statistical models. Yaakov's grandsons presumably married their cousins. Those many females were not counted among the seventy who descended to Egypt just as females were not included in any of the censuses of the people. This is perfectly reasonable if we associate inclusion in the census with inheritance of the Land, which was divided only among the males. Of course, we still have not explained the inclusion of Dina or Serach daughter of Asher...

Serach is thus included among the seventy perhaps because of her unique qualities which are enumerated in the Midrash and for this reason she received a portion in the land. We are therefore suggesting that Dina and Serach were recorded among the seventy, but there were certainly more females in Yaakov's household...

I believe that it is possible to explain that the incidents surrounding Yehuda took place in the aftermath of the sale of Yosef, and the Torah records the events in their correct chronological sequence. During the twenty-two years that elapsed until the descent to Egypt, Yehuda begat Er, Onan and Shela. Er and Onan grew, married Tamar and perished, and Yehuda subsequently married her and begat Peretz and Zerach. The descent to Egypt took place close to the time of the birth of Peretz and Zerach, before Chetzron and Chamul were born! This would explain the compression of events within the twenty two years. What remains to be explained is the inclusion of Chetzron and Chamul among those who descended to Egypt, although they had not yet been born...

The latter verse implies that Chetzron and Chamul come to round out the number of Yehuda's descendents to five, after the death of Er and Onan. Although Er and Onan perish before the descent to Egypt, their place among the seventy is 'held for them' until the subsequent birth of Chetzron and Chamul who replace them. Thus, Chetzron and Chamul are also counted in the book of Bamidbar among those who are slated to receive a share in the Land, and there as well Er and Onan are mentioned. This explanation is reinforced by the fact that the Torah speaks of Chever and Malkiel as the present descendents of Bria in contrast to Chetzron and Chamul who 'were' (to be) the sons of Peretz.

[בראשית פרק מו]

(יז) ובני אשר ימנה וישוה וישוי ובריעה ושרח אחתם ובני בריעה חבר ומלכיאל:

(יב) ובני יהודה ער ואונן ושלה ופרץ וזרח וימת ער ואונן בארץ כנען ויהיו בני פרץ חצרון וחמול:

]

Summary

According to our analysis, the number of those who descended to Egypt was not seventy. The true relationship between the number of those who went down to Egypt and the number seventy is predicated on the following considerations:

- 1) The number of females who descended to Egypt is unknown, just as it is in every other census in the Torah. It is reasonable to assume that the number of females was roughly equal to the number of males.
- 2) The two females who were included – Dina and Serach – round out the number seventy. They in particular were mentioned for reasons associated with the ratio of Leah's children to those of

Zilpa. In addition, they may have been singled out because of their unique qualities (as the Midrash enumerates in the case of Serach) and it is also reasonable to assume that they received an inheritance of land.

It stands to reason that at the time of the descent to Egypt, Chetzron and Chamul were not yet born. When they were born in Egypt, they retroactively took the place of Er and Onan among the 'seventy souls.'

The number seventy is accurate but in a more flexible sense, and it therefore can include two females as well as two deceased individuals who are later to be replaced. The use of the number seventy creates the parallel between the division of the land among the seventy descendants of Yaakov and the division of the world among the seventy nations who descend from Noach: 'God sets the borders of nations according to the number of the children of Israel.'"

Who did Yehuda marry?

ספר הפרשיות (דף ר"ט)

ירידה היתה לו שיצא מאחיו בחברון ובא לעדולם וארח את חירה. ראובן שמעון ולוי אחיו, ככוכבים מזהירים הם נודעים לשם ולתהלה; חירה זה מיהו? ירידה ליהודה בחברתו של חירה ועליה לחירה בחברתו של יהודה, זכה שיהא שמו נזכר בתורה.

ירידה אחר ירידה – שנשא יהודה לנכרית... ולא זה סוף ירידתו עדיין. סוף שקובר אשתו ובניו...

רד"ק בראשית פרק לח

(ב) בת איש כנעני - ולא זכר שמה אלא אביה ולא ידענו למה, וכנעני כתרגומו סוחר היה משאר האומות והתגורר שם, כי בני יעקב היו נזהרים מלהתחתן עם בנות כנען כמו האבות, כי שמעון שלקח אשה מבנות כנען זכרו לגנאי והפרידו מאחיו ואמר ושואל בן הכנענית:

אברבנאל בראשית פרק לח

וזכר הכתוב אח"ז נשואי יהודה שראה שם בת איש כנעני ופירושו מזרע הכנענים ולכן היו בניה רעים וחטאים. או שהיה כנעני סוחר כדברי המתרגם האמנם העיד הכתוב שהיה שוע ר"ל נדיב לב ואולי שלוה בחר יהודה להתחתן עמו שנתן לו נכסים הרבה ואחשוב ששם האשה היתה בת שוע ע"ד בת שבע בת נדיב ולכן לא ביאר הכתוב שמה לפי שכבר נודע אל מאמרו שהיתה בת שוע. וע"כ אמר אח"כ ותמת בת שוע אשת יהודה כי כן שמה

Rav Elchanan Samet – Parashat Vaveshev

"The literal text would seem to point in the direction adopted by R. Nehemia in Bereishit Rabba (84:21): Yaakov's sons were no longer required to exercise such stringency in the matter of marrying wives from their extended family in Charan, which had been observed strictly by Avraham and Yitzchak. The difference here, from the generation of Yaakov's children onwards, is related to the difference in the circumstances of their marriages: Yitzchak and Yaakov were lone individuals; had they married local Canaanite women, they may have ended up assimilating into their Canaanite families. Yaakov's family, in contrast, was by this stage already a large clan, and any woman that a son of Yaakov would marry would become part of this family..."

Mirrors Of Eternity p.119-121

“The Torah is silent about whom Ya’akov’s sons married. According to the following Midrashim, R. Yehuda asserts that they married their half-sisters. R. Nechemia maintains that they married Kena’anite women. The differences between these two views points to the very basic differences in their hashkafic perspectives.

ויקומו כל בניו וכל בנותיו

R. Yehuda: Ya’akov’s sons married their [half-]sisters.

R. Nechemia: Yaakov’s sons married Kena’anite women. His daughters-in-law are referred to as daughters.

BR 84:35

The Torah refers to one of Shimon’s sons as Sha’ul, the son of a Kena’anite woman. This is not problematic for R. Nechemia. But how does R. Yehuda explain this?

ושאול בן הכנענית

R. Yehuda: The Kena’anite woman is really Dina. She is referred to as a Kena’anite because she sinned in the ways of Kena’anites.

R. Nechemia: Dina had relations with a Chivite. The latter is included under the general rubric of Kena’anite.

BR 80:11

R. Yehuda

The sin of the *Eitz haDa’at* was *זוהמת הנחש*. In order to rectify the world, the chosen nation had to emanate from “non-polluted seed.” Thus, Avraham’s component of *זוהמה* was syphoned off to Yishma’el and Yitzchak’s to Esav. Ya’akov was free of *זוהמה*. It was thus imperative that his children not marry anyone with *זוהמה*. It is for this reason that R. Yehuda postulates that Ya’akov had many daughters – who were not explicitly mentioned in the Torah – and it was from them that the Nation of Israel was built. {fn. In Ber. 46:7, there is an illusion to Ya’akov’s having daughters. R. Yehuda interprets this as referring to many daughters. R. Nechemia interprets this to allude to either Dina and Serach and even to Ya’akov’s grandchildren.} The sons of Ya’akov married their half-sisters. Even in the one case in which the Torah seems to imply that Shimon married a Kena’anite woman, this refers to his marrying Dina. She is called a Kena’anite woman because she acted as a Kena’anite. While *she lacked modesty*, she was still a biological and spiritual descendant of Avraham and Yitzchak and possessed uncontaminated seed.

R. Nechemia

The sin of the *Eitz haDa’at* was simply that Adam violated God’s word. Thus, *זוהמת הנחש* is of no concern. The downside of the Kena’anite women, was their ideology and lack of religious conviction. Therefore, Avraham and Yitzchak did not want their children to marry into this culture. However, once Ya’akov grew up in the house of Lavan and came face to face with idolatry and was able to reject it outright, it was not problematic for Ya’akov’s children to marry Kena’anite women – who had converted

to Judaism. {fn. R. Nechemia would make an even stronger argument. Whereas Avraham had not reached the level of perfection to withstand the negative influence of his family, Ya'akov had reached this perfection. Moreover, his children were raised in an idolatrous home and still remained dedicated to HaShem. This is ultimately what HaShem sought, a nation that could be exposed to any temptation and remain true. Now that this level of *avodah* had been reached, there was nothing to prevent Ya'akov's children from marrying heathens who converted to Judaism.} (In the case of Dina, R. Nechemia concurs with R. Huna who maintains that because she *had been raped* by Shekhem and was fearful that no one would marry her, before she left Shekhem's home she made Shimon promise to marry her. {fn. BR 80:26} The Torah refers to Dina as a Kena'anite, to recall Shimon's selfless act.)”

רמב"ן בראשית פרק לח פסוק ב

בת איש כנעני - אמר אונקלוס תגרא, כלומר איש סוחר שבא לגור בארץ בסחורתו. ודעתו לומר כי בני יעקב ישתמרו מלישא כנעניות כאשר צוה אביהם יצחק גם אברהם, וכן הזכירו בגמרא במסכת פסחים (ג א). והיו נשיהם מצריות עמוניות מואביות ומיוחסיות בני ישמעאל ובני קטורה, ולכך יחד הכתוב על שאלו בן שמעון (להלן מו י) "ושאלו בן הכנענית" כי הוא לבדו בהם. וגם שם דרשו (ב"ר פ יא) שהיא דינה שנבעלה לכנעני:

ורבותינו (שם פד יט) נחלקו בדבר. אמרו, רבי יהודה אומר תאומות נולדו עם השבטים ונשאום, רבי נחמיה אומר כנעניות היו. ויתכן שלא הקפיד רבי נחמיה בייחוסן, שלא נתכוון אלא לומר שנשאו מנשי ארץ כנען, אבל היו מן הגרים והתושבים הבאים מכל הארצות או עמוניות ומואביות ומיתר העמים, כי לא נתכוון רק לחלוק על רבי יהודה שלא נשאו אחיותיהם, שאחותו מן האם אסורה לבני נח (סנהדרין נח ב):

ולדעת רבי יהודה יצטרפו בני לאה לשאת תאומות ששה האחרים והם ישאו שלהם, או שלא יודה ר' נחמיה בתאומות כלל, ולא היתה לו בת זולתי דינה כמשמעות הכתוב. ועל דרך סברא איננו נכון שישאו כלם כנעניות, שיהיה בנוחלי הארץ מזרע כנען העבד הארוך כמו מזרעו של אברהם, והכתוב צוה להחרימו ולא תהיה לו שארית ופליטה:

ועל כל פנים זה האיש תגר, כי למה יצטרך הכתוב לאמר כי הוא כנעני ביחוסו, וכל אנשי הארץ היא כנענים הם מן הפריזי ומן היבוסים ואחיהם, כי לכנען יתיחסו כלם, ועדולם בארץ כנען היא, והראוי היה שיאמר ויקח שם יהודה אשה ושמה כך, כאשר הזכיר שמות הנשים בתמר ונשי עשו וזולתן (לעיל ד יט, יא כט, כה א):

אבל פירש בו שהוא תגר שאיננו מן הארץ שהיתה לחוי או לאמורי. וזה טעם וירא שם יהודה בת איש כנעני, כי בעבור אביה נשאה. והכתוב שאמר בני יהודה ער ואונן ושלה שלשה נולדו לו מבת שוע הכנענית (דהי"א ב ג), בעבור היותה בת איש הכנעני תקרא כן, כי האיש ההוא יקרא להם הסוחר, כי הוא ידוע ומובהק בסחורתו אשר בעבורה גר שם:

ורבי אברהם אמר (להלן מו י) כי בעבור היות האשה הזאת כנענית ועבר על דעת אבותיו היו בניה רעים ומתו. ולכן הזכירו הכתוב. ושאלו לבדו הזכיר שהיה בן הכנענית, כי לא הוצרך להזכיר כן בשלה. ואם כן יהיה טעם וירא שם יהודה, כלומר שראה אותה וחשק בה, כענין וירא אשה בתמנתה דשמשון (שופטים יד א):

ובפרשת ויחי יעקב (להלן נ ג) כתב רש"י ז"ל וישאו אותו בניו, ולא בני בניו, שכך צום אל יטענו במטתי אחד מבניכם לפי שהם מבנות כנען (במדב"ר ב ח). ויהיה זה לפי ששאלו בן שמעון ושלה בן יהודה היו מבנות כנען, ולכן יוציא את כלם, אבל בנסחאות שלנו בבראשית רבה מצינו בכלן, אחד מבני בניכם שיש בהם מבנות כנען:

וכן תמר היתה בת אחת מן הגרים בארץ, לא בת איש כנעני ביחוסו, כי חלילה שיהיה אדוננו דוד ומשיח צדקנו שיגלה לנו במהרה מזרע כנען העבד המקולל. ורבותינו אמרו (ב"ר פה י) בתמר שהיתה בתו של שם, והוא כהן לאל עליון:

ספר הפרשיות (דף ר"ט-ר"י)

צריך להיות דבוק בחיים, שאין המוריש יכול להוריש יותר ממה שיש לו. לסיכור מתו תולדותיו הראשונים, ער ואונן בניו.

חור יהודה ואמר, מה אני מאבד תקוה ממני עצמי? כל ימי חלדי עד עתה אבדו — אתחיל מעתה. גם אם לא התקבל תשובתי ואפילו תחשב לי תשובתי להעבד יתירה ואענש עליה, איני זו מלעבוד את אלקי ולהעמיד לו עדה שלמה של קוראש בשם ה'. איני אלא עבד לקוני וחייב אני לעבדו על כל פנים ואפילו ייסרני על עבודתי — הריני מתחיל עוד!

כיון שבא יהודה על הברור הזה, חור אל מהותו ואל גדולתו, או נולד לו שלב ונתקיים אצלו. קרא שמו 'שלה' כמו 'על השל', כלומר, טעות היתה בידי קודם לכן שנתאשתי. מעתה איני מתיאש לא מעצמי ולא מבני זה. כלום הייתי קודם לכן יותר מעבד ה', וכלום אני עתה פחות מעבד אליו? איני מבקש לעצמי כלום, רק עבדות בלבד!

שלה זה שהוליד עכשיו, בנו ראשון היה ליהודה. כח אביו ירש והוריש לבניו כל שבט יהודה. ועדיין אין זה סוף פסוק. עתיד יהודה להוליד עוד בנים ששם גדולת אמת עם ענוותנות של אמת, בהם מלכות עולם. כל כח יהודה אביהם סוף היא — עוז בצרה והכנעה ברווחה.

השנטיים כלם היו עסוקים בשקם ותעניתם ויהודה היה עסוק לישא אשה. אמר יהודה, אם גרמו מעשי ואבדתי עולמי, כל מה שסיגלתי מצוות ימעשים עד עתה — מעתה אתחיל הכל מחדש, ובמצוה ראשונה הכתובה בתורה התחיל, במצוות 'פרו רבו'.

ברם, מחשבתו ראשונה היתה, אבדתי אני — אלך ואעמיד תולדות שיהיו טובים ממני. מחשבה זו לא היתה טובה בעיני המקום. אדם שבא להעמיד תולדות מתוך יאוש עצמו, כאילו כבר אין לו לעצמו חיים בשרשו, אף אם מאה בנים יוליד, לא ינחלו חיים יותר ממולידם. שכן הצינור שהקב"ה שולח על ידו חיים, אף הוא

What do the names signify?

ספר הפרשיות (דף ר"א)

אמר יהודה, הרי מיעטתי זרעו של אבא שגרמתי ליוסף לצאת מביתו, אלך ואביא לו זרע אחר.

זתהר ותלד בן ויקרא שמו ער' — על שם צערו שפרשו ממנו אחיו. לומר ערירי אנכי היום מאחי ומכל בית אבי ובדד אני יושב כאן. ראתה אשתו את צערו וניסתה לנחמו, או סיפר לה על יגון כל בית אביו וכי אביו בוכה על בנו והוא עליו כאונן כל הימים כאילו היום מת לפניו; —

זתהר עוד ותלד בן' — עכשיו זכותה שלה לקרוא שם לבנה, הראתה לבעלה כי היא משתתפת עמו בצערו — זתקרא את שמו אונן'.

נולדו ליהודה שני בניו, צפה בהם וראה שלא כתוב להם חיים בספר החיים. תלה הדבר בנידוי שאחיו נדוהו ואין ברכה בפירותיו של המנוחה. או נתן דעתו לילך אל אחיו לבקשם שיתירו לו נידויו, ואז הרתה לו אשתו עוד. העלים הריונה עד שיצא תחלה אל אחיו ויתירוהו.

זתוסף עוד ותלד בן' — תוספתו של הקב"ה מרובה מן העיקר, שהראשונים לא נתקיימו לו וזה נתקיים — זתקרא את שמו שלה' — יהודה נתן שמו קודם שנולד, כמתנצל לפני המקום ששגגה היה כל אותו מעשה זאתה ה' סלח ומחל, ועליו היה לקרוא שם בנו בלדתו כי שלישי הוא בבנים, אלא — זיהיה בכזיב בלדתה אותו' — הלך לפייס את אחיו שיתירוהו מנדויו. התירוהו והיה קיום לבן.

הוא בעדולם בדרום ואביו בחברון בדרום הסמוך למרכו הארץ, ברם לא מצא את אחיו עד כזיב והוא בסוף גבול הצפון. מה עשו שם אחיו? אולי כבר ידעו שסופם לצאת לגלות, הלכו תחלה ותתמו את תחומי ארצם להחזיק בה קודם שיוצאים ממנה. וכזיב תחום ארץ ישראל בצפונה.

רמב"ן בראשית פרק לח פסוק ג

ובבראשית רבה (פה ד) אמרו ער שהוער מן העולם. ולא שהיתה זו כוונת יהודה, אבל דרשו כי השמות יורו על העתיד:

אברכנאל בראשית פרק לח

והנה ילדה בת שוע שלשה בנים ליהודה והיה התעוררו' אלדים לשנקראו שמות על ענינ' וסופם עם היות שלא כיוונו כן בעת שקראום כן.

כתר יונתן בראשית פרק לח

(ג) ותהר ותלד בן ותקרא את שמו ער כי בלא וולד (ערירי) עתיד למות:

(ד) ותהר שוב ותלד בן ותקרא את שמו אונן כי עליו עתיד אביו להתאבל:

בכור שור

(ה) והיה בכזיב בלדתה אותו: נותן טעם שכתוב "ותקרא את שמו שלה", לכך קראה היא שמו, ולא הוא, שהוא לא היה שם*. וגם יש לפרש כי על שם חבליה נקראו בניה, הראשון קרא "ער", כלומר: לא ישנתי הלילה על חבליה, אלא הייתי ער, וקרא שמו "ער". והשיני: "אונן" שהיה בוכה ואונן על חבליה, וזה "שלה", כלומר: מזה היה כל הצער שלה, לפי שהיה בכזיב בשעת לידה.

R' Yitzchak Etshalom

Childless; Mourning; Illusion

"These names are not real names... And after the story is told, because we are getting this from Moshe Rabbeinu, not from Yehuda, HaKadosh Baruch Hu tells him to put other names in that reflect what actually happens in the story."

אברכנאל בראשית פרק לח

ראתה התורה לספר ענין יהודה מפני שיכירו וידעו כל בני אדם שהיתה השגחת הש"י על בני יעקב וזרעו עד שלא מת אחד מכל בני בניהם עם היות דבר טבעי שימותו רבים מהילד'י בינקות' ומהנערים והבחורים בנערות' ובחרותם ג"כ אבל אלה היה חונה מלאך י"י סביבותיהם ויחלצם באופן שלא נעדר מהם איש ואותם שני בני יהודה אשר מתו לא היתה מיתתם בעונש עון מה שעשו נגד יוסף אלא להיותם ער ואונן בעצמם רעי' וחטאים לי"י. ובהשגחת הש"י על יהודה במקום שני בניו שמתו נתן לו שני בנים תאומים יחד צדיקים ולכך נזכרה מית' ער ואונן בהרבה מקומות להעיר על זה.

רבינו בחיי בראשית פרק לח

ועל דרך הקבלה: סמך פרשת היבום לפרשת המכירה כדי לסמוך גלגול לגלגול, כי סוד היבום הוא סוד הגלגול, ומן הידוע שהחטא ההוא לא היה אפשר להתברר ולהתלבן רק בסוד הגלגול בעשרה הרוגי מלכות, כי אז הפח נשבר והנפשות נמלטו, ועלו לשלום אל אביהם שבשמים. וכלל הדברים: עשרה אחי יוסף אלו עשרה הרוגי מלכות, וער ואונן הם פרץ וזרח, הוא מה שכתוב: (במדבר כו, יט - כ) וימת ער ואונן בארץ כנען, ויהיו בני יהודה. והנה זה מרמזי התורה, והמשכיל יבין. ומה שהיו עשרה הרוגי מלכות והאחים בעלי המעשה לא היו אלא ט', שהרי ראובן לא הסכים עמהם, יש לומר לפי שגם יוסף חטא, כי חטא האחים בו, הלא הוא היה הסבה כשהיה משתרר על אחיו הנכבדים הגדולים ממנו, והיה מכעיס אותם ומתפאר כנגדם בחלומותיו, וכיון שהיה בכלל החטא היה בכלל העונש, ולכך נפקד עליו גם כן. או יש לומר שלא נפקד על יוסף כלל, אבל נפקד על ראובן, ולא בשביל חטא יוסף שהרי ראובן לא חטא במכירתו, אבל חטא בלהה נפקד עליו, ועל כן היו עשרה וראובן בכללם על החטא שחטא במעשה בלהה. וזה רמז בפסוק: (דברים לג, ו) "ויהי מתיו מספר", כי היו עשרה עם ראובן, ושם אכתוב בעזרת השם יתברך.

רמב"ן בראשית פרק לח פסוק ז

ויהי ער בכור יהודה רע בעיני ה' - לא הזכיר הכתוב פשעו כאשר עשה באחיו, אבל אמר כי בחטאו מת, להודיע שלא היה זה בענש יהודה על מכירת יוסף, כי ההצלה עמדה על המכירה, ולא היה בבית האבות שכול זולתי זה שהיה רע בעיני השם, כי זרע צדיקים יבורך ועל כן היה יעקב מתאבל על בנו ימים רבים וימאן להתנחם, שהיה הדבר בעיניו עונש גדול לו מלבד אהבתו אותו:

ספר הפרשיות (דף רי"א-רי"ב)

'ויהי ער בכור יהודה' – והכל מצפים שממנו תיבנה ותיכונן המלכות שעתידיה לצאת מיהודה – 'רע בעיני ה' – איש לא ידע ברעתו רק הקב"ה. שלא רצתה תמר לפרסם מעשיו. כל מקום שכתוב 'רע' בכתובים אלה, בקלוקל המעיינות הכתוב מדבר. חס היה על יופי אשתו ולא רצה שתתעבר ותכחיש יפיה, נקל היה בעיניו לאבד זרע המלוכה אשר בו ובלבד שלא תאבד אשתו את יופי נערותה; – 'וימיתו ה' – אלמלא היתה מעלתו של ער גדולה משל כל אדם, לא הפלה ה' מכתו מכל אדם. הרי בן שבע שנים היה ואינו ראוי לענשים. ועוד שעברה זו שנכשל בה, אין אזהרתה מפורשת בתורה. למה נענש במיתה? אלא כך גדולה היתה מעלתו של ער שהיה הקב"ה מחשב ומדקדק עמו כחוט השערה, כעם אחד מצדיקי עולם ידועי שם. יאמר, אם ער בכור יהודה ונוחל מלכות מואס בטובה שבסגולות – זו מלכות, ובמובחרת שבברכות – זו ברכת הבנים, ונותן הכל בעד יופי עובר של אשה; מה יענו כל שאר בני אדם? ונמצא העולם חוזר לימים של 'רק רע כל היום' – לימיו של דור המבול, לפיכך 'וימיתו ה'.

'ויאמר יהודה לאונן, בא אל אשת אחיך ויבם אותה והקם זרע לאחיך' – שהרבה מצוות שבתורה כבר היו נהוגות למעשה בימי האבות ומצות יבום בכלל זה. אמנם משנכתבה תורה נשתנו מקצת מאותם המנהגים לפי מצוות התורה ובכלל זה גם במצות יבום, שקודם לכן היה נהוג שכל קרוב משפחה ייבם את אשת המת שמת בלא בנים, אחי המת ואביו או דודו ובן דודו, וכשניתנה תורה הועמדה המצוה רק על אחי המת בלבד.

'ידע אונן' – יהודה אמר לאונן שהוא חייב להקים זרע סתם לאחיו ולא ימחה שמו מבית ישראל. שהבן הראשון אחרי יבום נקרא אחרי שם המת ולבנו יתשב; ברם, אונן ידע יותר ממה שאמר לו אביו; –

'ידע אונן כי לא לו יהיה הזרע'. 'הזרע' – אותו זרע המלוכה המיוחל שיצא מיהודה, לא שלו יהיה, על שם אחיו יקרא, כי מאשת המת בא, על כן הערים וחיבל תחבולה שיזכה בו הוא ולא אחיו המת. מה עשה? כינס את תמר יבמתו לביתו כדי שלא יקחנה שלה אחיו וממנו ומתמר יצא 'הזרע' הזה. וכשנסה לא נתן לה זרע ושיחת ארצה. אמר בלבן, אמתין מעט ואקח אשה אחרת על תמר והיה הבן שאוליד מאשתי האחרת, אותו 'הזרע' המיוחל שלי יהא ועל שמי יקרא; –

'וירע בעיני ה' אשר עשה, וימת גם אותו' – כל עצמה של מלכות יהודה, מלכות בית דוד העתידה לקום, כל כחה ותקפה של מלכות זו שנושאי כתר משליכים את נפש עצמם מנגד ואין לבם אלא לרצון ה' ולטובת עמם בלבד, ובא זה ורוצה לזכות בכתרה של המלכות הזאת ע"י צרות עין – אין הוא הגון למלכות. מחבל הוא במלכות זו וחייב מיתה כדין מורד במלכות.

כאן היה בירור אחרון של מלכות יהודה. כל כולה של מלכות זו – שכחה עצמית וטוב עין. ער זכר חמדתו ושכח יעודו, ואונן פגם במדת טוב עין – ימותו שניהם ותיבנה המלכות הזאת רק מן המבוררים במדות טובות שהן תנאי לה.

Why didn't Yehuda give Shela to Tamar?

רש"י בראשית פרק לח

(יא) כי אמר וגו' - כלומר דוחה היה אותה בקש, שלא היה בדעתו להשיאה לו

כי אמר פן ימות - מוחזקת היא זו שימותו אנשיה:

שו"ת הרמב"ם סימן ריח

התשובה תמה אני תמיהה גדולה על תלמידי חכמים יקרים עסוקים בתורה תמיד, שיסתפקו עליהם מדרגות האיסורים עד זאת המידה ולא יבדילו בין האסור מן התורה למה שהוא אסור מדבריהם ולמה שהוא מגונה בלבד ואין איסור בו. והיותר תימה בשאלה הוא השוואתכם ספק נפשות הבא בידיים, שדוחה מילה, לספק נפשות, שחוששים לו על דרך הניחוש והכישוף והדמיונות והדימויים, אשר במקצת הזמנים יקבלו פעולתם הגופות חלושי הבנין. אך לא ביאור אלו העניינים הוא כוונת התשובה, אלא דעתנו, שזאת המוחזקת מגונה שתנשא לשאר האנשים + [כן פסק רבי' בה' אסורי ביאה פכ"א הל"א, פ"ן+] אבל אין איסור בזה כלל, ואין הבדל בין אדם, שישא מוחזקת או יאכל מכישיא דאסר גנאה + שבת פ"ב א' + וכיוצא בזה. והלכה למעשה אצלנו בכל ארצות אנדלוס תמיד, (שאם) ימות לאשה בעל אחר בעל, מספר בעלים, היא לא תימנע מלהנשא, ביחוד כשהיא בשנות הבחורות, בגלל ההפסד שיש לחשוש בזה. וכבר מצינו, שחכמי התלמוד + גיטין ל"ח א', פ"ן+ התירו לעבור על אסורי הנאה + המלה הנאה הוא ט"ס, א"ן+ ושחררו אמתא, עד שלא נשאר ממשול לפריצים, ואיך נסכן אנו בבנות ישראל לצאת לתרבות רעה? ותכלית (מה שיעשו) המהדרים אצלנו היא, שלא לקדש מוחזקת, אלא לומר לה בפרוש אם תמצאי מי שיקדש אותך, הרי אנו לא נחייבו (לגרשך), אלא (הדבר תלוי) כך + נראה לתרגם (לפי נוסח המקור כאן בלי התיקון שהוצע בהערות): אנו לא נחייבו (את מעשה הקידושין) אלא (הדבר תלוי) כך, שהרי לא ייתכן שבית דין ישיאיה עצה לעבור על דברי חז"ל ויאמרו שלא יחייבוהו לגרש! (וההוספה לגרשך בכל התרגומים הקדומים אינה נכונה לפי זה), לפי זה מובנים אף דברי הר"י מיגש בתשובתו שהובאה בהערה י"ב, ששם הוא כשבא להימלך בב"ד - אין נותנין לו לעבור על דברי חז"ל, ועדותו של הרמב"ם על מנהגו של ר"י מיגש הוא אם עברה ונתקדשה (על הסתירה שבין עדותו של הר"מ ובין תשובת הר"י מיגש העיר כבר הרחיד"א בברכי יוסף לאבן העזר סי' ט אות ד), א"ן. + והיו האשה עם חתנה מערימים, שיקדשום שניים בעלמא, ואחר כך היא באה לבית דין וכותבין לה כתובה ונכנסת לחופה ומברכים אותה בית דין שבע ברכות שלה, הואיל ונתקדשה. כך עשה בית דינו של רבינו יצחק הרב ז"ל בעל ההלכות, וכך בית דינו של רבינו יוסף הלוי תלמידו + בשו"ת ר"י מיגאש הנדפסות סי' ק"ג פסק להפך וז"ל ומה שאמרו נשאת לראשון וכו' לשלישי לא תנשא הלכה היא ומי שירצה לעבור על זה מונעים אותו ואם אמר אני רוצה לסכן בעצמי אין שומעין לו וכו', וצ"ע אם התשובה היא לר"י' מיגאש + ז"ל, וכך עשה כל מי שנמשך אחריהם, וכך הורינו אנחנו ועשינו בארץ מצרים, מאז באנו אליה. וכל זה [שלא במקום מצוה, ר"ל בנשואין בעלמא. כל שכן + כל שכן אינו נוח ומטעה, ומוטב להשאיר נוסח המקור, שעל פיו נוספו תיבות אלו: אבל ביבמה, שם: אין טוענין זאת הטענה, כלומר ההערמה שאומרים לה להתקדש, א"ן+] ביבמה, שנפלה ליבום, אין טוענין בה זאת הטענה ולא] תידחה מצוה של תורה מפני חששא בעלמא. זה דבר, שלא שמענו מעולם כמותו ולא חשבת, שיעלה כלל על דעת השלם (בשכלו). והלכה למעשה, שקדשו אותן לכתחלה ונתיבמו. ולא נראה מעולם, מי שחשש לזה, וזה דבר, שאין ראוי לפקפק בו בשום פנים, אלא זאת היבמה לה דין כל יבמה, ותתיבם או תמרוד ותצא בלא כתובה + ה' אישות פי"ד הי"ד נגד דינא דמתיבתא. + וידועה לכם מסקנת פסק ההלכה, שמצות יבום קודמת למצות חליצה, אפילו אינו מתכוין לשם מצוה, אלא לשם נוי או לשם ממון, + כן פסק רבי' בה' יבום פ"א ה"ב, ספר המצוות מ"ע רי"ז, ועי' פ"ן סי' קצ"ח, ועי' המקורות שציין גינצברג גש"ב עמ' ר"ע, תה"ג אס"פ א' סי' נ"ח, תה"ג מרמורשטיין סי' י"א (עמ' נ"ו) והקטע לר' נהוראי ב"ר נסים אצל מאן ח"ב רמ"ג + הואיל ולאחר שמת (אחיו) בלא בנים, הותרה (לו) ונסתלק איסור הערוה בכלל, כחכמים. אבל לפי שיטת אבא שאול מצות חליצה קודמת, להיותו סובר, שאיסור אשת אח דחוי מפני היבום, ואם מתכוונים לדבר אחר זולתי המצוה, הריהו כאלו פגע בערוה. ואין הלכה כמותו, כמו שבאר התלמוד + יבמות ל"ט ב' וש"נ, על ת' זו כתבו: ב"ג בהמגידי שם עמ' רנ"ד, רס"א, גיגר תולדות הרמב"ם עמ' נ"ה, הע' ל (כ"כ גיגר ח"ג פ"ב), פרנקל ראספונסליטר עמ' ס"ח, שי"ר בהקדמתו לס' הגיון הנפש הוצ' פריימאן עמ' ל"ה, אה"ו בבית הלמוד ח"א רכ"ט הע' כ"ו, יואל, אברגלובה ח"ב עמ' נ"ו והלאה, עפנשטיין עמ' נ"ד ועוד, פ"ן. + וכתב משה.

רמב"ן בראשית פרק לח פסוק יא

כי אמר - כלומר היה דוחה אותה בקש, שלא היה בדעתו להשיאה לו. כי אמר פן ימות גם הוא כאחיו, כי מוחזקת היא זו שימותו אנשיה, לשון רש"י. ולא ידעתי למה יתבייש יהודה המושל בדורו מן האשה הזאת ולא יאמר אליה לכי לשלום מביתי, ולמה יטעה אותה, והיא אסורה לשלה, כמו שאמרו (יבמות סד ב) בנשואים בתרי זמני הוא חזקה. ועוד, כי בהיותו מקפיד על זנוניה לחייב אותה שריפה נראה שהיה חפץ בה להיותה בביתו. ורחוק הוא שלא שמע יהודה כי בניו חטאו וישלחם ביד פשעם ואין לתמר בהם חטא:

והנכון בעיניי שהיה שלה ראוי ליבם, אבל לא רצה אביו שייבם אותה ועודנו נער פן יחטא בה כאחיו אשר מתו בנעוריהם, כי נערים היו, אין לאחד מהם שנים עשרה שנה, וכאשר יגדל וישמע למוסר אביו אז יתננה לו לאשה. וכאשר המתינה ימים רבים וראתה כי

גדל שלה בעיניה, והוא עודנו נער לאביו כי אין לו עשר שנים והיה ממתין לו עוד, אז מהרה תמר ברב תאותה להוליד מזרע הקדש ועשתה המעשה הזה:

אברכנאל בראשית פרק לח

והנה חשב יהודה שבניו אלו מתו בעונם ושהיה עונם מסובב מנערוותם וקוצר דעת' לכן אמר לתמר כלתו שבי אלמנה בית אביך עד יגדל שלה בני ר"ל אם תשבי בביתי לא אוכל לשמור את הנער שלה מעמך וישכב אותך בנערוותו ואולי יבא למות גם הוא כאחיו שהיו נערים כשלקחוה פחות מ"ב שנים על כן שבי אלמנה בית אביך ותפרדי ממנו בעוד שהוא נער עד יגדל שלה בני לא שיהיה בן י"ב שנים ויום אחד רק שיגדל ויבא בימים ויקנה דעת ויראת שמים לבלתי יחטא וזהו כי אמר פן ימות גם הוא ר"ל אם יזדווג לה בנערוותו כאשר עשו אחיו

Resummarize

העמק דבר

שיהיה הכרוע עמו כך יהיה לאח"כ כי צננין בית דוד המלך הזדקק חירס מלך צור. ובימי המשיח כתיב והיו מלכים אמיך: (ב) איש כנעני. לא הייתה תשובה כ"כ שהיא נקראת בשם. ו! אביה היה אדם חשוב וכדאי' ברבה שוע בויגא דאתרי' פי' נר של עירו. וזה הייתה הסיבה לענין הפרשה כאשר יבא: ויקחה. בקידושין כדרך אדם חשוב ויבא אליה: (ה) ויהיה בכויב. כפרש"י בשם הגדורש פסקת. והכוונה שבשעת לידה הכירה המילדת שלא תלד עוד יען שראתה קלוקל באם שלה ומש"ה נקרא הולדה זו כויב שהוא פסקת מלהוליד וזה גוגע להספור כאשר יבא: (ו) ויקח יהודה וגו'. הן לא היה ער אז כ"א בן שמונה שנים וכדאי' בסנהדרין פ' צ"ג ורק משום שיהודה נחלצה להרבות זרעו והוא לא היה יכול לקחת אשה אחרת משום שאשתו הייתה בת שבע ואין זה כבודו שיקח אשה על בתו ועתה כאשר ראה שלא יוליד עוד ממנה השתדל למהר ליתן אשה גדולה לבנו הצעיר בשנים. ובאשר היא אשה גדולה בשנים תלד ממנו כדאי' בסנהדרין דק"ד ובאיכה רבתי שכך היו עושין זכרונות להרבות בנים שהיו משיחין גדולה לקטן: ושמה המר. הייתה חשובה מאד עד שהיא כדאי' להזכר בשמה. ושע"כ זכתה שיא ממנה זרע מלוכה בישראל: (ז) ויהי ער בכור יהודה רע בעיני ה' הזכיר הכתוב עוד הפעם שהיה בכור יהודה ללמד דזה גרם שמת שלא היה חוטא כ"כ שיעטש בהכרת כזה

העמק דבר

לה וחו הרי חלוי היא בימות דס"ד אם בתי או בתלת מחזקת לכך. וחו מאי דייק הכתוב פן ימות גם הוא כאחיו מאי ג"מ בנה שהמה אחיו מש"ה פי' הרמב"ן שחשש שלא יכשל גם הוא בעון מפני ילדותו וכ"כ הספורנו. וזה אינו נכון לפי דבריו שלא

שבי אלמנה בית אביך ולא רצה שהשכ אלנו כדין שומרת יבם שיושבת בית בעלה ע"ז נתן לה פעם פן ימות גם הוא כאחיו כי הוא לא ידע כיצד מיחהם. וכאשר שניהם מתו לערך בני שמונה שנים כסבור שכך טבע גידולם למות בני שמונה. ואולי גם זה הוגלל לאדם טבעו כך וא"כ לא יזכה גם הוא ליבמה ולמאי חשב בביחו חכם ויהי לו צער כסול ע"כ חשב בית אביה ואם ימות ה"ז הנשא לאיש (א): (יב) ויגורם

Why did Yehuda's wife die?

בראשית רבתי פרשת וישב [עמוד 172]

[לח, יב] ותמת בת שוע. למה מתה, ארז"ל כיון שגדל שלה הלכה אמו והשיאתו אשה אחרת שנתיראה פן ימות גם הוא עליה ולא ידע בזה יהודה, כיון שידע יהודה קללה על שעברה על דבריו וקלקלה מצות יבום, מיד מתה.

What was Tamar thinking?

מזרחי (רא"ם) בראשית פרק לח

ואם תאמר, נהי דיהודה לא הכירה שהיא כלתו, מכל מקום תמר הצדקת איך התירה את עצמה להבעל לו שהיא ערוה עליו מן התורה, ואף אם לא היתה צדקת איך לא פחדה מיהודה להכשילו בדבר עבירה.

ספורנו בראשית פרק לח פסוק יד

כי ראתה כי גדל שלה. וחשבה שכאשר יראנה יהודה בזולת בגדי אלמנותה וישאל מדוע ככה עשתה תשיבהו כי בא מועד להסירם שהרי אמר לה שבי אלמנה עד יגדל שלה והנה אז כבר גדל שלה:

ספורנו בראשית פרק לח פסוק טז

מה תתן לי. התחילה לדבר כדי שיכירה כי לא היתה מכונת לשום אתנן בלי ספק אבל היתה כונתה להקים זרע מיהודה ובכך לקחה ערבון לא להנות בו אלא לעדות ואם היה נותן לה אתנן לא היתה מקבלת כי לא היה אז עמה עדות לזכות את נפשה:

מזרחי (רא"ם) בראשית פרק לח

יש לומר, דתמר יתומה קטנה היתה ומיאנה בהם לאחר מיתתן, שעדיין לא הגדילה ולית בה משום כלתו, כדאיתא בפרק קמא דסוטה (סוטה י א): "אמר רבי שמואל בר נחמני מאי 'ותשב בפתח עינים' שנתנה עינים לדבריה: גיורת אני, פנויה אני, יתומה אני, טהורה אני." ופירש רש"י: שנתנה עינים לדבריה - דוגמא ופתחי הטר נתנה לעצמה שאין חשש בדבר. גיורת אני - ואיני עובדת עבודה זרה עד שאיני ראויה לו. פנויה אני - ומותרת לכל אדם. יתומה אני - שהייתי קטנה במיתת אבי והשיאוני אמי ואחי. ואין נשואי ער ואונן נשואין לאסור עליו משום כלתו, דאין זכות לאם ולאחים להשיא הקטנה, אלא לאב שזכהו הכתוב, כדכתיב 'את בתי נתתי לאיש הזה' (דברים כב, טז). ולהך סברא צריך לומר דלאו בתו של שם היתה, שהרי בשנת חמשים ליעקב כלים שנותיו של שם, ויעקב היה כשנעשה זה הפועל יותר מבן מאה ועשר שנה:

דעת מקרא ל"ח: כ"ו

והצדיק הכתוב את מעשה תמר, שכל כלו היה לשם שמים, לשם קיום מצות 'להקים שם'. ולמעשה תמר כאן יש דמיון למעשה רות בגורן. המשותף להן, ששתיהן נקטו יזמה: תמר נקטה את המעשה במצות לכה, ורות - במצות חמותה.

רמב"ן בראשית פרק לח פסוק ח

אבל הענין סוד גדול מסודות התורה בתולדת האדם, ונכר הוא לעיני רואים אשר נתן להם השם עינים לראות ואזנים לשמוע. והיו החכמים הקדמונים קודם התורה יודעים כי יש תועלת גדולה ביבום האח, והוא הראוי להיות קודם בו ואחריו הקרוב במשפחה, כי כל שארו הקרוב אליו ממשפחתו אשר הוא יורש נחלה יגיע ממנו תועלת:

והיו נוהגים לישא אשת המת האח או האב או הקרוב מן המשפחה. ולא ידענו אם היה המנהג קדמון לפני יהודה. ובבראשית רבה (פה ה) אמרו כי יהודה התחיל במצות יבום תחלה, כי כאשר קבל הסוד מאבותיו נזדרז להקים אותו. וכאשר באתה התורה ואסרה

אשת קצת הקרובים, רצה הקב"ה להתיר איסור אשת האח מפני היבום, ולא רצה שידחה מפניו איסור אשת אחי האב והבן וזולתם, כי באח הורגל הדבר ותועלת קרובה ולא בהם, כמו שהזכרתי:

והנה נחשב לאכזריות גדולה באח כאשר לא יחפוץ ליבם, וקוראים אותו בית חלוץ הנעל (דברים כה י) כי עתה חלץ מהם, וראוי הוא שתעשה המצוה זאת בחליצת הנעל. וחכמי ישראל הקדמונים מדעתם הענין הנכבד הזה, הנהיגו לפנים בישראל לעשות המעשה הזה בכל יורשי הנחלה, באותם שלא יהיה בהם איסור השאר, וקראו אותו גאולה, וזהו ענין בועז וטעם נעמי והשכנות. והמשכיל יבין:

ספר החינוך מצוה תקצח

מצות יבום

משרשי המצוה, לפי שהאשה אחר שנשאת לאיש הרי היא כאחד מאבריו, שכן יחייב הטבע מפני מעשה האב הראשון שלוקחה אחת מצלעותיו וממנה בנה לו הא-ל אשה, והאיש הזה שמת בלא בנים שיהיו חלק ממנו לזכרון לו ולמלאות מקומו בעולם לעבודת בוראו, ועוד אין זכר לו בעולם הגופני זולתי זאת האשה שהיא עצם מעצמיו ובשר מבשרו, היה מחסדי הא-ל עליו להקים לו זרע ממנה על ידי אחיו שהוא גם כן כחצי בשרו, כדי שיהיה אותו הזרע ממלא מקומו ועובד בוראו תחתיו ויזכה על ידו בעולם הנשמות אשר הוא שם, כמו שידוע דברא מזכה אבא

אברבנאל בראשית פרק לח

ואין ספק שהיתה מצות היבום ביניהם מוטלת על הקרוב מהמשפחה וכראות תמר ששלה לא נתנה לו לאשה חשבה מחשבה לקיים זרע עכ"פ מאותו אדם כשר ונכבד ואם הבן לא רצה לקיימו שיקיימהו אביו כי הוא הקרוב במשפחה וכ"ש בהיות אשתו כבר מתה יוכל להנשא למי שירצה הנה אם כן לתכלית היבום ולשם שמים נתכוונה בפועל הזה והדברים שיכוונו עושיהם לעשות לשם שמים אף שיהיו מגונים כפי הפרסום יקראו משובחים ויש עליהם שכר רב ממנו יתברך לכן שובח מעשה תמר זה ומעשה רות עם בועז כפי הכוונה הטובה שנעשו

דברי דוד בראשית ל"ח: ט"ו

כיסוי פניה, וחשב שכוונתה לזנות והיא הפקירה עצמה דוקא למי שטוב בעיניה ורוצה להתעבר ממנו, וכשיבא אותו איש תגלה פניה וכל זמן שלא ייטב בעיניה להתעבר ממנו תשאר בכיסוי פניה, וכאשר חשק יתודה להתקרב אליה נטה לה מן הדרך והיא לא גילתה פניה והפציר בה שתתרחצ לו, וזהו שאמר * 'שתכין דעתה' אלי דהיינו שתתרחצ לו, ואמרה לו: מה תתן לי, פירוש אני רוצה שיהיה מפורסם מי שבא אלי אולי אהיה מעוברת וצריך אני לראיה מי הוא אבי הילד שאוליד, וע"כ סיימה ואמרה: כי תבא אלי, פי' מה הוא הדבר שיהיה לי לראיה כי תבוא אלי שיהיה לי ראיה שאתה באת אלי ולא אחר, אמר לה: אנכי אשלח גדי עזים, פירוש שהשליח שיביא לך הגדי הוא יהיה עדות בזה, ואמרה: תן לי ערבון עד שלחך, כי אולי לא תשלח ולא יהיה לי עדות ושמא אהיה מעוברת ויהיה ספק ממני, ונתן לה חותמו ופתילו ואין לך עדות גדול מזה, ואח"כ כשלא

How innocent was Yehuda?

אשת חיל [דף 243]

כתוב שיהודה לא הכיר את תמר "כי כסתה פניה" (בראשית לח טו). קשה להסביר שכסתה פניה כאשר התחפשה לקדשה, אלא בצניעותה היתה מכסה פניה בביתה (סוטה י ב. רש"י, בראשית שם). חמיה לא ראה פניה מעולם, ולא הכירה.

ספורנו בראשית פרק לח פסוק טז

כי לא ידע כי כלתו היא. גם אחר שנטה אליה אל הדרך לא הכירה שאם היה מכירה היה מדבר בה בשביל בנו ולא-ל יתברך נתכנו עלילות שרצה שיהיה זרעה מיהודה שהיה יותר שלם ורצוי משלה וממנה יהיה משיח צדקנו:

העמק דבר בר' ל"ח:ט"ו

מרחוק צהיומו עוד נדבק: כי כסתה פניה. דאלו היו פניה מגולים היה מכירה מרחוק כי היא תמר אבל כאשר היו פניה מכוסים חשבה לזונה. ואחר שהחלט אלנו שהיא זונה שוב אח"כ כשדברה עמו לא הכירה בקולה שלא עלה ע"ד שהמר כלתו החשבה ביותר העשה מעשה זונה מ"ו ע"כ לא היה קולה לאות כ"כ כמו שלא הכריע יחזק מקול יעקב שהוא הוא כמו שהכריע ממישש הידים שהוא עשו:

אברבנאל בראשית פרק לח

שיהוד' חשב כי בחטאה של תמר או ברוע מזלה מתו ער ואונן ולכן לא נתן לה את שלה. ועתה כשראה שהיא נתעברה מיהודה עצמו התברר לו שבניו בחטאם מתו ושהיא למה שידעה זה רצתה בצדקתה להתעבר מזרע ההוא הנכבד ולזה אמר יהודה הנה תמר צדקה במחשבתה יותר ממני שהיא חשבה שבני מתו בעונם ואני חשבתי שהיו מתים בגלל' כי ע"כ לא נתתי ר"ל כי מפני מה שהיה מחשבתי בזה לא נתתיה לשלה בני כי חשבתי שהיא היתה הגורמת שלא תהר ושימותו אנשיה בשכבה עמה וכן אני היום חי והיא מעובר' ממני א"כ צדקה במחשבת' ודעתה ממני ר"ל במחשבתי שע"כ שחשבתי אני מה שחשבתי לא נתתיה לשלה בני

רלב"ג בראשית פרק לח

התועלת השנים עשר הוא בדעות. והוא להודיע עוצם השגחת השם יתע' לאוהביו. והוא כשירצו לעשות פועל מגונה יזמין להם השם יתעלה מה שירוי צמאם בו בלא³¹ גנות. וזה שענין הקדשה היה מגונה אצל השלמים גם קודם מתן תורה³². ולזה אמר יהודה "תקח לה פן נהיה לכוז". והזמין לו הש"י מי שהיה לו חוק עליו*, לפי מה שהיה נהוג קודם מתן תורה.

Artscroll Genesis p. 1684

1 The moral perspective of Judah's action.

Judah's action must be viewed in the moral perspective of ancient times – before the Torah was given – when harlotry was not yet forbidden. All morality depends on the Torah. Had the Torah not forbade certain forbidden foods, we would be able to enjoy them guiltlessly. The same is true of harlotry; before the Torah was given it was simply not prohibited.

As Rambam writes in *Ishus* 1:4: 'Before the Torah was given, if a man met a woman in the market place and desired her, if she consented he would pay her hire and consort with her at the crossroads, and go his way. [The incident of Judah and Tamar corroborates this (*Maggid Mishnah*).] She is what is known as a קדשה, prostitute. When the Torah was given, prostitution was prohibited, [see *comm.* to *Deut.* 23-18]. See also *Moreh Nevuchim* 3:49].

That the Patriarchs – and presumably their families – observed the Torah before it was given is no contradiction. They observed it voluntarily and Judah was not obligated to go beyond what was absolutely required of him. [Cf. the case of Jacob marrying two sisters which later Torah law absolutely forbade (see *comm.* to 26:5; 32:5; footnote to 35:19).]

Also, the direct hand of Providence must not be ignored in this case, as discussed in the *Overview*, and the *Overview to Ruth*. For as the *Midrash* notes, Providence caused Judah to be virtually coerced by an angel [i.e. caused Judah's passions to be enflamed (*Rambam*). See also *Or HaChaim* to 49:9.]

Damage Control

רש"י בראשית פרק לח

(כג) תקח לה - יהיה שלה מה שבידה:

פן נהיה לבזו - אם תבקשנה עוד יתפרסם הדבר ויהיה גנאי, כי מה עלי לעשות עוד לאמת דברי:

R' Yitzhak Etshalom

“His dalliance with this girl is not a secret. He’s telling his ally – you know, I had relations with this girl and I owe her a thing. Go, here, take it, and pay her up. There’s nothing secretive about it. Now it’s really public. Where’s the kedaisha? We owe her money.

פן נהיה לבזו

Go get it, go find her. Why? We will be disgraced. What’s the disgrace? You’re willing to admit publicly that with the loss of your wife you’re looking for a one night stand, essentially. That’s fine. But, not paying her up, that’s going to be the disgrace. He doesn’t put the focus on “get the ID back”, that will be the shame. He puts the focus on, “I want to make sure she gets properly paid.” That will be the shame.”

Most important lesson from Tamar

אברכנאל בראשית פרק לח

והנה תמר לא אמרה טענו' לפטור עצמה אבל שלחה לומר לו לאיש אשר אלה לו אנכי הרה ר"ל אני חייבת מיתה ג"כ הנואף חייב בה כי דין אחד לנואף ולנואפת ולכן אודיעך מי הוא הנואף כדי שתמיתו ג"כ.

תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף נט עמוד א

(ואמר) +מסורת הש"ס: [אמר] +מר זוטרא בר טוביה אמר רב, ואמרי לה אמר רב חנא בר ביזנא אמר רבי שמעון חסידא, ואמרי לה אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי: נוח לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חבירו ברבים. מנא לן - מתמר, דכתיב +בראשית ל"ח+ היא מוצאת והיא שלחה אל חמיה.

פני יהושע מסכת בבא מציעא דף נט עמוד א

בגמרא ואמר מר זוטרא בר טוביה כו' נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש כו'. נראה לי דמהכא נמי מוכח דמלבין אין לו חלק לעולם הבא דהא מאבד עצמו לדעת הוא עוון גדול שנאמר בו כל המאבד עצמו לדעת אין לו חלק לעולם הבא ואפ"ה התירו לו כדי שלא ילבין א"כ מוכח דמלבין אין לו חלק לעולם הבא, אמנם עכשיו שהתירו לו חכמים אין זה מאבד עצמו לדעת שהרי לדעת המקום ודעת חכמים עושה כן, אלא דלולי שמלבין חמור כ"כ לא התירו לו חכמים לאבד עצמו שהרי בכל העבירות שבתורה אמרו יעבור ואל יהרג חוץ מעבודה זרה וגלוי עריות ושפיכות דמים דגלי בהו קרא אבל במלבין לא מצינו קרא על זה, אף על גב דילפינן מתמר מ"מ תקשה תמר גופה מה ראתה על ככה ולא דרשה וחי בהם ולא שימות בהם כמו שהקשו בגמרא על חנניה מישאל ועזריה, אלא על כרחך דמילתא דפשיטא היא דעון זה חמור מכל העבירות כיון שאין לו חלק לעולם הבא והיינו כמו שכתבתי לעיל בשם התו"ט דמקרא יליף לה וק"ל:

תוספות מסכת בבא מציעא דף נט עמוד א

דכתיב היא מוצת - בלא אל"ף כמו (איכה ד) ויצת אש בציון שהיתה קרובה לאש כבר ולא שלחה לו אלא ברמז אם לא היה מודה לא היתה מפרסמתו.

מהרש"א חידושי אגדות מסכת סוטה דף י עמוד ב

נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן אש כו'. מתוס' דפ' הזהב ומתוספות דכתובות היא מוצת בלא אל"ף כמו ויצת אש גו' עכ"ל וכתב הריטב"א דלא מצינו כן בכל הספרים כו' עכ"ל ואין מקום לתמיהתו דאין רצונם שהוא חסר אל"ף בכתוב אלא דר"ל שהוא חסר בקרי שהאל"ף נחה ואינה נקראת אלא מוצת בלא א' וכפירש"י בהדיא בב"ר ע"ש:

Why שרפה?

רשב"ם בראשית פרק לח

ותשרף - לפי הפשט כך היה מנהגם מאחר שזקוקה ליבם:

רש"י בראשית פרק לח

(כד) ותשרף - אמר אפרים מקשאה משום רבי מאיר בתו של שם היתה, שהוא כהן, לפיכך דנוה בשרפה:

מזרחי (רא"ם) בראשית פרק לח

[ותשרף] בתו של שם היתה, שהיה כהן, לפיכך דנוה בשרפה. בבראשית רבה (בראשית רבה פה, י). והא דכתיב (פסוק יא) "שבי אלמנה בית אביך", פירושו: במשפחת בית אביך, כמו (תהלים קלה, יט) "בית אהרן ברכו את ה'", או באותו הבית שהיה דר בו אביה, לא בבית שדר בו עתה, שהרי שם כבר מת מעת שהיה יעקב אבינו בן חמשים שנה ועכשו היה יעקב יותר מבן מאה שנה. וכן הא דאמרינן בפרק אין מעמידין (עבודה זרה לו ב): "זנות בבית דינו של שם גזרו אותו, דכתיב 'ויאמר יהודה הוציאנה ותשרף'", אלמא באותה שעה עדיין היה חי, צריך לומר שמפני שקבל יהודה כל התורה כלה מאביו שקבלו מבית דינו של שם, נקרא גם יהודה בית דינו של שם. אבל ההיא דאפרים מקשאה (בראשית רבה פה, י) דאמר: "בתו של שם היתה" צריך לומר דפליגא אההיא דפרק קמא דסוטה (סוטה י א) דאמרי: "בפתח עינים" (פסוק יד) שנתנה עינים לדבריה ואמרה יתומה אני" והייתי קטנה כשהשיאוני אמי ואחי ומאנתי בנשואי ער ואונן ואיני כלתו של יהודה. שאפילו אם תמצא לומר שנוולדה לו לשם בסוף ימיו עדיין בשעה זו היתה יותר מבת חמשים שנה. או שמא יש לומר דבתו של שם לאו דוקא בתו, אלא בת בנו:

רמב"ן בראשית פרק לח פסוק כד

ויאמר יהודה הוציאנה ותשרף - אמר אפרים מקשאה תלמידו של רבי מאיר משום רבי מאיר, תמר בתו של שם היתה שהוא כהן לפיכך דנוה בשריפה (ב"ר פה י). זה כתב רש"י, ולא פירשו:

ואני לא ידעתי הדין הזה, שבת כהן אינה חייבת שריפה אלא בזנות עם זיקת הבעל, ארוסה או נשואה, כמו שמפורש בגמרא בסנהדרין (נא ב), אבל בת כהן שומרת יבם שזינתה אינה במיתה כלל, ובין בת ישראל ובין בת כהן אינה אלא בלאו גרידא. ואם תאמר שהיה היבום נוהג בבני נח, והיא להם בכלל אשת איש, ואזהרה שלהם זו היא מיתתם (שם נח ב), והלא הם אומרים (ב"ר פה ה) שיהודה התחיל במצות יבום תחלה, וכן בגמרא סנהדרין (נז ב) מוכיח שאין יבמה בבני נח חייבת כלל:

ונראה לי שהיה יהודה קצין שוטר ומושל בארץ, והכלה אשר תזנה עליו איננה נדונת כמשפט שאר האנשים, אך כמבזה את המלכות, ועל כן כתוב ויאמר יהודה הוציאנה ותשרף, כי באו לפניו לעשות בה ככל אשר יצוה, והוא חייב אותה מיתה למעלת המלכות, ושפט אותה כמחללת את אביה לכבוד כהונתו, לא שיהיה דין הדיוטות כן:

ועל דרך הפשט יתכן שהיה משפטם כנהוג היום במקצת ארצות ספרד שהאשה אשר תזנה תחת אישה מוסרין אותה לבעלה והוא דן אותה למיתה או לחיים כרצונו, והנה היתה מיועדת לשלה בנו והיא להם כאשת איש בנימוסיהם:

בעל הטורים בראשית פרק לח

הוציאנה ותשרף. פירש רש"י לפי שבתו של שם היתה ובת כהן שזינתה בשריפה. והקשה הרמב"ן דמה שכתוב בת כהן שזינתה בשריפה היינו ארוסה או נשואה אבל שומרת יבם גם כהנת אינה אלא בלאו. וכי תימא מפני שהיה יבום בבני נח ואזהרתן זו היא

מיתתן (סנהדרין נח ב) הא מוכח בסנהדרין (נח א) שאין יבמה נוהג בבני נח כלל. ועוד קשה דכל מיתה האמורה בבני נח אינה אלא סייף (שם נו א). ועוד מה שאמר צדקה ממני כל שכן שהיה לה להתחייב. ופירש הוא בשביל שהיה קצין ומושל בארץ והכלה אשר תזנה עליו אינה נידונית כמשפט שאר נשים הזונות, אך כמבזה את המלכות. ועל כן אמר הוציאוה ותשרף כי באו לפניו לעשות לה כל אשר יצוה, והוא חייב אותה למעלת המלכות. ועל דרך הפשט שהיה המשפט שהאשה אשר תזנה תחת אישה שמוסרים אותה לבעלה והוא דן אותה לחיים או למות כרצונו. והנה תמר היתה מיועדת לשלה בנו והיא להם כאשת איש בנימוסיהם. ורבינו יהודה החסיד פירש לא דנה אותה יהודה לשריפה אלא שישרפו לה רושם בין פניה לסימן שהיא זונה וכאשר ידע יהודה שהיה ממנו ולא היתה זונה לא עשו לה שום דבר. עוד מקשים על מה שאמר יהודה הוציאוה ותשרף והלא יהודה מלך היה ומלך לא דן ולא דנין אותו (שם יח א). ועוד בדיני נפשות מתחילין מן הצד (שם לב א). ועוד האיך היה דן על כלתו. ומתמצים שיצחק ויעקב ויהודה דנה (שמו"ר ל יט עיין שם) והתחילו ביהודה מן הצד. ובמדרש יש ששם בעצמו דנה (תנ"י וישב ז). ואי אפשר להיות כשתדקדק בחשבון שנות דור ודור תמצא שמת כבר. ומה שאמר בע"ז (לו ב) פנוי הבא על הפנויה בית דינו של שם גזרו משום מעשה דתמר, לא שהיה קיים אלא כל בית דינו אחריו נקרא על שמו:

שו"ת הרא"ש כלל יח סימן יג

גדול העצה, וגבור המליצה, אדון השכל והחכמות, אשר מעשיו הנעימות, לא אוכל לנקוב אותם בשמות. עטרת ישראל, ראש גולת אריאל, רוח השם בקרבך, תל שהכל פונים בו. הרב הגדול רבי אשר, שצ"ו, השם יבשרך משמי עילות, אתה שלום ובינתך שלום, כחשקך וחשק אני הבא בחתום, דורש טובתך ושלומך במפורש ובסתום. המודיע לכבודך, שבהיותי בקוקא עכשיו, עם דון גואן, שצ"ו, נודע לי ממקצת יהודים אשר הם שם, כי אלמנה אחת נתעברה מישמעאל אחד וכריסה בין שניה, וקלא דלא פסיק נפק עלה. ואני חקרתי ושאלתי הענין בכל יכלתי עם היהודים, לידע אם יש עדים ברורים על זה, כדי לאמת אותו על נכון. ולא מצאתי שום יהודי שיעיד עדות ברורה עליה, אבל אמרו לי, כי כן נודע בעיר בקלא דלא פסיק, ושהאלמנה הנזכרת נתנה רוב נכסיה לישמעאל שהיא חשודה עמו. ושאלו ממנה היהודים, כשראוה מעוברת, ממי נתעברה, והודתה בפניהם שמן הישמעאל שהיתה חשודה עמו; ומפני שיראתי שמה תתחלף לא נראה לי לדרוש ולחקור בפרהסיא על זה. וגם כן בא תרעומות זה ממני בקוקא, בפני דון גואן, שצ"ו, מהישמעאלי אשר שם, והוא השיב להם כי זה הדין אינו שלו, מאחר שהיא יהודית, אבל אנו שנדין אותה על פי משפטי תורתנו. ואח"כ, כשהלכנו לקוליא, נודע לי שילדה זכר ונקבה, כ"ד לאייר, ומת הזכר והמירה הנקבה, שלקחיה הישמעאליים, על פי הדברים אשר אמרתי, שהישמעאליים אומרים כי כן הוא. על כן אני מחלה פניך היקרים והנעימים, שתנחני בעצתך הנכונה כיצד אדון אותה, כדי שלא יהיו משפטי תורתנו קלים ובוזיים בעיני העמים. שמאת השם היה לתת כזאת בלב דון גואן, שצ"ו, להעמידנו על דתנו, יש לנו להחמיר הדין כפי שתיעצני, ולא להקל. וכמו שלמדנו: מעשה באחד שרכב על סוס וכו'; ומעשה באחד שהטיח באשתו תחת התאנה. ושכל הקהלות אשר סביבות קוקא מרננין, כי יצא דבר הזונה על כל הגוים להבזות דתנו בעיניהם, ולמען תשמענה* כל הנשים ולא תעשינה כזמתה. ומה שעלה בדעתי, מפני שהענין כל כך מפורסם, ליסרה כד / בדפוס ויניציאה שס"ז: מפורסם לחתוך חוטמה /, כדי לשחת תאר פניה שקשטה בפני הבעל, ושתפרע לאדוני העיר קצת ממנו. ועתה, אם תרצה בעצתך להחמיר יותר, או לישאר בדיני, כן אעשה, ממנה לא אטה. והוצרכתי לשלוח לפניך זה הדין, כדי להעמידני על נכון, ובחסדך, שתאזור כח וחיל, לשלוח לי מענה מיד, ומאת השם יוסיפו לך מעלה על מעלתך וכבוד על כבודך. נאם החותם מ"ד לעמר שנת פ' לפרט. יהודה ב"ר יצחק נ"ע ואקר.

תשובה: הנכבד החכם רבי יהודה בן ואקר, ש"צ, יפה דנת, ליסרה כד / בדפוס ויניציאה שס"ז: דנת וחתכו חטמה / כדי שתתגנה על מנאפיה; ודבר זה יעשו פתאום, כדי שלא תצא לתרבות רעה; ולפי עושרה לקנסה בממונה. ואתה וכל אשר לך שלום, כנפש אשר בן ה"ר יחיאל ז"ל.

מזרחי (רא"ם) בראשית פרק לח

לפיכך דונה בשרפה. בבראשית רבה (בראשית רבה פה, י). הרמב"ן ז"ל כתב שרש"י ז"ל הביא הברית הזאת ולא פירשה. וואני לא ידעתי הדין הזה, שבת כהן אינה חייבת שריפה אלא בזנות עם זיקת בעל - ארוסה או נשואה, כמו שמפורש בסנהדרין (סנהדרין נ ב), אבל בת כהן שומרת יבם שזנתה אינה במיתה כלל, ובין בת ישראל בין בת כהן אינה אלא בלא גרידא. ואם תאמר שהיה היבום נוהג בבני נח והוא להם בכלל אשת איש ואזהרה שלהן זו היא מיתתן (סנהדרין נז א), והלא הם אומרים שיהודה התחיל במצות יבום תחלה וכן מוכיח בסנהדרין שאין יבמה בבני נח חייבת כלל, עד כאן דבריו.

ונראה לי שאין הטעם שאמרו בבראשית רבה "בתו של שם היתה ולפיכך דנוה בשריפה". אלא על מין המיתה, למה בשריפה ולא במין אחר, אבל לא על המיתה עצמה. ופירוש "ולפיכך דנוה בשריפה". כלומר ולא במיתה אחרת, אבל מה שגזרו עליה מיתה נוכל לומר שעשו זה לכבודו של יהודה שהיה נשיא וקצין עליהם והיתה נבלה גדולה להיות כלתו הרה לזנונים, או מפני שהיה הדור פרוץ ופרצה מצא וגדר בה גדר, כההיא דסנהדרין (סנהדרין מו א) שאמרו: "מעשה באחד שהטיח את אשתו תחת התאנה והלקוהו. ואחד שרכב בשבת וסקלוהו. ולא מפני שהיה ראוי לכך, אלא שהשעה צריכה לכך". וכן משמע בהדיא מההיא דפרק אין מעמידין (עבודה זרה לו ב) דפריך תלמודא: "דרך זנות בית דין של שם גזרו, דכתיב 'ויאמר יהודה הוציאוה ותשרף'" אלמא מה שדנוה במיתה משום גזרה הוא ולא מדינא. ואף על פי שאמרו בפרק ארבעה נדרים (נדרים לב ב): "אמר רבי זכריה אמר רבי ישמעאל בקש הקדוש ברוך הוא להוציא הכהונה משם, שנאמר (יד, יח) 'ומלכי צדק וגו' והוא כהן' וכיון שהקדים ברכתו של אברהם לברכתו של מקום שנאמר (יד, יט - כ) 'ויברכהו ויאמר ברוך אברהם וברוך אל עליון'. אמר לו אברהם וכי מקדימין ברכת העבד לברכת רבו, מיד הוציאה מאברהם, שנאמר (תהלים קי, א) 'נאם ה' לאדני שב לימיני' מה כתיב בתריה (תהלים קי, ד) 'נשבע ה' ולא ינחם, אתה כהן לעולם על דברתי מלכי צדק', על דברו של מלכי צדק". מכל מקום לא נטלה ממנו, אלא מזרעו כדמסיק התם בהדיא (יד, יח): "'והוא כהן לאל עליון', הוא כהן ואין זרעו כהן". ואף על פי שאין בתו כהנת, דנוה בשריפה משום כבודו של אביה שהוא כהן, שהרי השריפה שחייבה תורה לבת כהן אינו אלא מפני כבוד אביה, כדכתיב (ויקרא כא, ט) "את אביה היא מחללת באש תשרף". ולפי זה צריך לומר דתמר בתו של שם ממש היתה ולא בת בנו, דכבוד אביה הקפידה תורה, כדכתיב "את אביה היא מחללת" ולא לכבוד אבי אביה. וההיא דאפרים מקשאה (בראשית רבה פה, י) פליגא אההיא דסוטה (סוטה י ב).

What happens next?

רש"י בראשית פרק לח פסוק כו

ולא יסף עוד - יש אומרים לא הוסיף. ויש אומרים לא פסק [וחבירו גבי אלדד ומידד (במדבר יא כה) ולא יספו, ומתרגמינן ולא פסקו]:

העמק דבר בר' פרק לח

(כו) כי על כן וגו'. לכל פירושי ראשונים ז"ל תיבות על כן אינם מדויקים ומה מקרא חסר אם הם כחזו כי לא נחתים וגו' אלא כך הפי' דהנה מעשה זה שבעל יהודה את כלתו שנהגו חיבור גם לפני מ"ת היה אפשר לחשוב לשבח ולגנאי וכן לחמר - היינו אם צא עליה שלא בשביל הקמת שם הוא גנאי ואף להקמת שם הוא שבת' אכן ליהודה שלא ידע שהיא חמר אין צוה לא שבת ולא גנאי אבל חמר אם הייתה כוננה לזנות היה צוה אשמה גדולה אבל אם היה כדי להקים זרע מיהודה היה צוה שבת מעלה שמסרה נפשה בשביל זה ול"כ לא נהכררה הכונה: ויאמר יהודה צדקה מבני. יוחר ממני שהיא כוונה לשם מצוה - ופי' מאין הוא יודע כי על כן וגו' - שהרי צלמת לפלא בעיני מדוע לא נחתים לשלה בני. וכמהפלא על עצמו ואמר משום שהיא נדקה והתפללה להקים זרע ממני שאני חשוב בן יעקב ולמה יוחר מבני שהוא בן הכנענית. והבין שהוא סיבה מן השמים שיגיע לידו כך: ולא יסף עוד לדעתה.

העמק דבר

כבר נתבאר בפ' בראשית לשון ידיעה ביה"מ אינו אלא לדעת שהוא ידע כוונה פרעית אח מי הוא בעל לפי העיני והכח כתיב ולא יסף עוד לדעתה היינו לקדשה ולהכניסה כדן אע"ג שמה שבעלה היה בדך זנות מ"מ כיון שבעלה לתועלת הקמת שם

ה"ז קנאה אף בלי ידיעה כדליתא ביבמות פ' החולין ולקחה לו לאשה כיון שלקחה כ"ה כלשתו ותנן בריש פ' הנא על יבמתו בין בשוגג כו' קנאה: (בו) והנה תאומים בבכונה. עוד בבכונה נודע להמילדת כי תאומים הם ע"כ קשרה השני על יד הראשון. וכ"כ

הוספות העמק דבר בראשית

ל"ח כ"ו. ק נ א ה. המחלוקת שהביא רש"י בזה תלוי במחלוקת האגדות שהבא"ז לעיל ל"ג ז'. אי נימא דרחל נתעברה מיעקב בחו"ל אבל משבא לא"י לא בא עליה משום איסור שתי אחיות שנהגו אבותנו בא"י באשר היא תורת אלקי הארץ ה"נ אסורה היתה תמר ליהודה אע"ג שכבר בעלה משום הקמת שם. אבל לדעת הגמרא מגילה י"ז נתעברה רחל בבנימין בא"י וא"כ כיון שכבר לקחה מותרת ליעקב, ה"נ כיון שכבר בא עליה מותרת ליהודה.

רלב"ג בראשית פרק לח פסוק כו

והנה לא יסף יהודה עוד לדעתה, ליראתו שמא ימות כבניו, כי היא מוחזקת שימותו אנשיה.

בכור שור

(כז) והנה תאומים בכטנה: קודם שילדה הרגישה המילדת שהם תאומים, ולכך נתנה סימן **באוחו** שהוציא ידו.

כתר יונתן בראשית פרק לח

(כט) ויהי כאשר השיב הולד את ידו והנה יצא אחיו ותאמר חוזק רב חזקת ועליך יש להתחזק שאתה עתיד לנחול מלכות ותקרא שמו פרץ:

אבן עזרא בראשית פרק לח פסוק כח

ויתן יד האחד מהם, ולא נזכר שמו, כי עוד לא נקרא. גם אלה במעשה פלא, שנבקעו השליות יחד, והשיב זה ידו ויצא אחיו:

העמק דבר ב' פרק לח

ספורנו: (כט) עליך פרץ. לא די שפרצת על פני גס עליך היה פרוץ שנס טול היה מסוכן בזה **מדחק** ללאת ראשונה. וכזה הסוכר נענר כי דרך **המלך** לו שפורץ לעשות לו דרך בשל חניו. וגם **מעמיד** עתמו בסכנה למלחמה כדי להחגבר על חניו:

אברבנאל בראשית פרק לח

וספרה התורה כמה נדבקה ההשגחה בלידת פרץ בהיות בכור פטר רחם אמו שממנו יצא מלכות דוד וממנו יצא מלך המשיח שנפתחו שתי השליות יחד ששם היו התאומים והוא פלא כמ"ש הראב"ע. ועוד שבהיות שזרחה נתן יד לצאת ראשונה והמילדת קשרה על ידו שני לאמר זה יצא ראשונה הנה חזר לאחור ויהי כמשיב ידו לפניו והנה יצא אחיו כפורץ גדר לצאת ראשונה ולכן נקרא פרץ ובזה נשלם ספור תולדות יהודה ראשית המלכים מלכי יהודה.

What are תולדות יהודה?

"Struggle and Triumph" January 16, 1960

“Judah presents quite another picture. His way in life, especially his moral life, was not so smooth. He found that he had to struggle with himself, that he was constantly and unceasingly engaged in an inner battle. He realized that innately and naturally he was possessed of certain destructive tendencies and that only by warring against these original inclinations could he ultimately triumph over them and arrive at a state of decency and honorableness...

And yet how disturbed are we every year when in the same portion that we read of Joseph’s moral heroism, we read of Judah’s moral failure. Judah has no compunctions about consorting with a harlot who he later discovers to be his daughter-in-law, Tamar. It is a revelation to us of an inherently immoral streak in the character of Judah.

And yet, ultimately, despite the great differences in innate character, Judah rises very high indeed. On both counts that we have mentioned, he pleads guilty. He freely confesses, and offers to make amends to the best of his ability. He thus transcends his original limitations. Judah struggles – and triumphs! And at long last, after a long episode of inner struggle, he arrives at the Tzidkut of Joseph, the level of righteousness with which his younger brother was born.

And it is just because of this reason that Judah receives from his father the gift of Malkhut, of leadership. The ability to lead men and guide them through their daily toils and prosaic woes, through the labyrinthian channels of ordinary experience, is usually the possession of one who has himself experienced failure, who has learned to wrestle with his natural limitations and to overcome them, who has learned how to struggle and triumph...

What God wants is not only the final good deed, but also the dynamic process of achieving the good deed by having the Yetzr ha-Tov, the inclination towards good, engage the Yetzer ha-Ra, the evil inclination, in a life and death struggle – and ultimately triumph over it...

What Judah teaches us, and what every true leader must understand, appreciate, and have experienced himself, is – that willful, purposive improvement of character is possible; that it is not impossible to transform one’s initial personality and change it for the better. It is not only not impossible – it is absolutely mandatory.”

R’ Yitzchak Etshalom

“Integrated into society and influencing them.”

יְהוּדָה יוֹדוּךְ אֶחָיִךְ = “treaty partners/ friends/ people who recognize you”

“Not all enemies... Make beritot with everyone else... connect with them.”

“Derech Avraham, established by Yaakov – model of honesty, integrity, forthrightness, of uprightness. And to do it in a way that is inclusive as much as possible of Kol Mishpachot HaAdama, and where necessary, adversarial.”

“The one dishonest but he recognizes – צדקה ממני”

“Someone who will know and understand how to include Kol Mishpachot HaAdama who are able to be included.”

Abraham's Journey p. 176-181

The personality of the King Messiah is not monotonic. God weaves the personality of the Messiah with vast amounts of multicolored threads, like Joseph's shirt. The messianic soul is iridescent, multi-talented, rich in thought-filled volition, and will be endowed with talents that seem mutually exclusive. But everything good and fine and noble in man must be passed on to the Messiah. He will have the capacity for *gevurah* and *hesed*. He will be a hero with unlimited power and strength who will defend justice. He will also be a man of unlimited loving-kindness, humble and simple. All these capabilities, capacities, and talents will merge in beautiful harmony in the King Messiah. The Messiah will represent creation at its best. Apparently, then, Lot's daughters had something beautiful in them to contribute to the Messiah's rich and powerful personality. If there is something fine in the non-Jewish families of the earth, it, too, will be passed on to the Messiah.

R' Eleazar stated: What is meant by the verse "And in you shall the families of the earth be blessed, *ve-nivrekhu vekha*" (Gen. 12:3)? The Holy One, blessed be He, said to Abraham, "I have two goodly shoots to engraft on to you, *lehavrikh bakh*: Ruth the Moabitess and Naamah the Ammonitess" (*Yevamot* 63a).

Lot's daughter had something beautiful to contribute to the emerging personality of the King Messiah. What did this primitive girl possess that the Almighty, gathering virtues and noble traits from all over the world, picked up? She was uncouth and primitive, she committed incest, and yet she was the great-great-grandmother of Ruth. The Messiah will be her descendant!

She was under the impression, says Rashi (Gen. 19:31), that a cosmic cataclysm had struck and only three human beings had survived. (Years ago, we were unable to imagine this, but now we understand that it is something that can happen any day.) She acted as she did because she wanted to save humanity. This girl wanted to rebuild the world, to start from scratch and raise another race to take the place of the human race, which she believed had been destroyed simultaneously with the destruction of Sodom. This was heroism of an undreamt caliber. Instead of giving up, she had the courage to try to rebuild the world, to make a new humanity arise from the ashes of Sodom. She convinced her younger sister. Never mind that their method was primitive and crude. These two girls took upon themselves an impossible task, something staggering and awesome.

"And the firstborn said unto the younger: Our father is old and there is not a man in earth... Come, let us make our father drink wine, that we may preserve the seed of our father" (Gen. 19:31-32). The plan *per se* was reprehensible, but their motivation was imaginative, noble, and heroic. The King Messiah will save the world. Indeed, he will achieve what his great-great-grandmothers wanted to do. The great-great-grandson, the King Messiah, will accomplish what the lonely girls could not. The heroism of Lot's daughters consisted in their commitment to mankind and their urge to save it.

The Messiah has another grandmother who came to us from the gentile world: Tamar, the daughter-in-law of Judah. She was the great-great-grandmother of Boaz and consequently of David and therefore of the King Messiah. The Torah tells us, "It came to pass at that time that Judah went down from his brethren... and saw there the daughter of a certain Canaanite" (Gen. 38:1). The Midrash says that "at that time" means that everyone was busy: Jacob was busy mourning Joseph, Joseph was busy mourning his fate, Reuben was busy mourning his lost opportunity, Judah was busy choosing a wife, and "God was busy

creating the light of the King Messiah” (Gen. Rabbah 85:1). In other words, Judah set in motion a process leading to his ultimate marriage to Tamar, which resulted in the inspired personality of the Messiah.

Tamar was a heroic woman, a great woman. God gleaned and gathered beautiful things from throughout the world – gems, noble emotions, heroic capabilities. What could Tamar do that others could not? She could wait; she possessed the heroic ability and patience to wait without end.

Judah told Tamar, his daughter-in-law, “Remain a widow in your father’s house until Shelah my son be grown up,” for he said [to himself], “Lest he also die like his brothers.” Tamar went and dwelt in her father’s house. And in process of time, Shua’s daughter, the wife of Judah, died... (Gen. 38:11-12).

Tamar waited many years. She was lonely, forsaken, forgotten by everyone. Seasons passed. All her friends married, reared families; all contact with them came to an end; people treated her with ridicule and contempt. Shelah married; Judah had forgotten her. And yet she waited and never said a word. Wasn’t she the incarnation of *Kneset Yisrael*, which has waited for her Beloved hundreds and thousands of years under the most trying circumstances? Did not Tamar personify the greatest of all heroic action – to wait while the waiting arouses laughter and derision?

The Messiah has yet another grandmother who came to us from the gentile world – Ruth. She, too, was heroic. Boaz acknowledged the great courage of this pagan girl in casting her lot with a people she did not previously know.

Boaz answered and said to her: “It has fully been told me all that you have done unto your mother-in-law since the death of your husband, and how you have left your father and your mother and the land of your nativity and are come into a people that you knew not heretofore. May the Lord recompense your work, and may your reward be complete from the Lord, the God of Israel, under whose wings you have come to take refuge” (Ruth 2:11).

When we read these words thanking Ruth for joining a people which she knew not, we willy-nilly think of the question that is addressed to any non-Jew who applies for *gerut*: “What prompts you to convert? Do you not know that the Jews at this time are persecuted and oppressed, despised, harassed and overcome by afflictions?” (*Yevamot* 47a). Of course, Boaz did not say it explicitly; but the meaning of his words points toward the same truth: only a hero joins our strange and lonely people.

It is amazing! The words of Boaz were spoken at the dawn of Jewish history, at a time when the tension between Jew and non-Jew was as yet unknown. This episode preceded Haman’s hatred and indictment of the Jews, the Alexandrian hate literature, and the Gospels. The world knew nothing of the Jew’s uniqueness, his so-called isolationism and egocentrism. Nevertheless, Boaz admired Ruth’s fortitude for daring to join a strange and misunderstood people.

We Jews have been a strange people since the very birth of our nation. It has always taken courage, the ability to do something bold, to defy public resentment and identify with this unknown, mysterious people. What was mysterious about the Jews in early biblical times? The mere fact that they were not pagans, that they believed in one invisible and incorporeal God, was puzzling to pagans. Moreover, the Jews served their God by preaching morality, whereas the pagans worshipped their idols by giving gifts to them, by intoxicating themselves with orgiastic pleasure, by living like voluptuaries.

Ruth was a heroic woman; she joined a people alien to her, and committed herself to a way of life she did not understand. She came from a pagan background, where unlimited pleasure and over-indulgence were an element in worship, and she joined a religion that demands discipline, redemption of the biological call of gratification.

To outsiders, Judaism is a difficult religion. The mere fact that the Halakhah interferes with every phase of human life, that Judaism is so concerned with the trivial, makes the commitment seem staggering and almost superhuman. To convert to Judaism and accept an all-inclusive Judaic commitment borders on the heroic. In addition, even as early as the period of the Judges, to become a Jew has meant to be alienated from the rest of the world. The destiny of *Avraham Haivri*, the lonely Abraham, has always accompanied the Jews.

In a word, *gerut* is heroic action at the level of observance and practical living, and also at the level of ones' relationship with the non-Jewish world. No wonder the Talmud says that the Jews, upon responding "We shall do and obey," were called *gibborei koach*, heroes (*Shabbat* 88a).

The King Messiah must be endowed with heroic qualities, for he is coming to change the status quo, to revolutionize concepts and opinions, to transform our outlook on life. He will defy evil, oppose ruthlessness, challenge injustice, "and decide with equity for the meek of the earth; and he shall smite the land with the rod of his mouth and with the breath of his lips shall he slay the wicked" (Isa. 11:4). Messianism minus heroic action is meaningless.

The poor of biblical times used to glean and gather after the reapers. The Almighty, too, gleaned and gathered – not ears of corn but beautiful inclinations and noble virtues. From them He wove the soul of the King Messiah. God found a heroic girl in Moab. The Almighty was "busy" with the formation and creation of the Messiah's personality, which was to embody the finest and most beautiful elements concealed in the depths of mankind. God brought the girl to Judea so that she could collaborate with Him in creating a Messiah personality. She contributed the heroism of loneliness and acceptance of the incomprehensible."

End of Megilla – How do we get from Peretz to David?

דְּבָרֵי הַיָּמִים א 2 Chronicles Chapter 1

א אֵלֶּה, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: רְאוּבֵן שְׁמֵעוֹן לֵוִי וַיהוּדָה, יִשָּׁשְׁכָר וְזִבְלוּן. 1 These are the sons of Israel: Reuben, Simeon, Levi, and Judah, Issachar, and Zebulun;

ב דָּן יוֹסֵף וּבִנְיָמִן, נַפְתָּלִי גָד וְאַשֶּׁר. {פ} 2 Dan, Joseph, and Benjamin, Naphtali, Gad, and Asher. {P}

ג בְּנֵי יְהוּדָה, עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה--שְׁלוֹשָׁה נִוְלַד לּוֹ, מִבֵּת-שׁוּעַ הַכְּנַעֲנִית; וַיְהִי עֵר בְּכוֹר יְהוּדָה, רַע בְּעֵינֵי יְקֹוֹק-- וַיִּמְיֹתָהוּ. {ס} 3 The sons of Judah: Er, and Onan, and Shelah; which three were born unto him of Bath-shua the Canaanitess. And Er, Judah's first-born, was wicked in the sight of the LORD; and He slew him. {S}

- ד ותמר, פלגתו, ילדה לו, את-פרץ ואת-זרח; כל-בני יהודה, חמשה. {ס}
- 4 And Tamar his daughter-in-law bore him Perez and Zerah. All the sons of Judah were five. {S}
- ה בני-פרץ, חצרון וחמול. {ס}
- 5 The sons of Perez: Hezron, and Hamul. {S}
- ו ובני זרח, זמרי ואיתו וחימו וכלכל ודרע--בלם חמשה. {ס}
- 6 And the sons of Zerah: Zimri, and Ethan, and Heman, and Calcol, and Dara: five of them in all. {S}
- ז ובני, פרמי--עכר עוכר ישראל, אשר מעל בחרם. {ס}
- 7 And the sons of Carmi: Achar, the troubler of Israel, who committed a trespass concerning the devoted thing. {S}
- ח ובני איתו, עזריה. {ס}
- 8 And the sons of Ethan: Azariah. {S}
- ט ובני חצרון, אשר נולד-לו--את-ירחמאל ואת-רם, ואת-כלובי.
- 9 The sons also of Hezron, that were born unto him: Jerahmeel, and Ram, and Chelubai.
- י ורם, הוליד את-עמינדב; ועמינדב הוליד את-נחשון, נשיא בני יהודה.
- 10 And Ram begot Amminadab; and Amminadab begot Nahshon, prince of the children of Judah;
- יא ונחשון הוליד את-שלמא, ושלמא הוליד את-בעז.
- 11 and Nahshon begot Salma, and Salma begot Boaz;
- יב ובעז הוליד את-עובד, ועובד הוליד את-ישי.
- 12 and Boaz begot Obed, and Obed begot Jesse;
- יג ואישי הוליד את-בכרו, את-אליאב--ואבינדב, השני, ושמעא, השלישי.
- 13 and Jesse begot his first-born Eliab, and Abinadab the second, and Shimea the third;
- יד נתנאל, הרביעי, רדי, החמישי.
- 14 Nethanel the fourth, Raddai the fifth;
- טו אצם, הששי, דויד, השבעי.
- 15 Ozem the sixth, David the seventh.
- טז ואחיתיהם, צרויה ואביגיל; ובני צרויה, אבשי ויואב ועשהאל--שלושה.
- 16 And their sisters were Zeruiah and Abigail. And the sons of Zeruiah: Abishai, and Joab, and Asahel, three.
- יז ואביגיל, ילדה את-עמשא; ואבי עמשא, יתר הישמעאלי.
- 17 And Abigail bore Amasa; and the father of Amasa was Jether the Ishmaelite.

אבן עזרא רות פרק ד פסוק יז

אבי דוד - יתכן שישוב אל ישי גם אל עובד כמו אלה-י אבי אברהם ואלה-י אבי יצחק, דרך סברה כי נחשון מת במדבר כי לא יתכן להיות נער והוא בעל דגל ונוסע בתחילה קודם ישראל ועוד שהיה הכתוב מזכירו שנכנס בארץ ולא יהיה נשיא השבט אחר והנה אין בין שנכנס לארץ עד שנולד דוד רק שס"ו שנה כי הכתוב אמר ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה היא השנה הרביעית למלך

שלמה ודוד חי שבעים שנה וארבעים שנה הלכו בני ישראל במדבר ואם אמרנו שהיה שלמון כאשר נכנס לארץ בן שנה הנה הם ארבעה שלמון ובוועז ועובד וישי הנה כל אחד הוליד והוא בן תשעים ואחת שנה ואם יקום מערער ויאמר כי נחשון היה כאשר יצא ממצרים פחות מעשרים שנה הנה נחשב שיהיה בן י"ח שנה ולא נחסר שנות לכת ישראל במדבר והנה יהיו חמשה והנה יוליד כל אחד והוא בן שמנים וארבע וזה נכון בעיני כי הנה בוועז זקן היה וזה למדנו בעבור שאמר לרות לבלתי לכת אחרי הבחורים גם ישי זקן היה כאשר הוליד את דוד כי הוא שמיני לבניו ויתכן שנקרא עובד שהולידו זקן ולא לקח האשה כי אם בעבור כבוד השם וגם האם עזבה דתה וארץ מולדתה וחסתה בצל כנף השם על כן יהיה הבן עובד השם כי רובי הבנים דומים לאב ולאם כי הם השרשים; נשלם ספר רות, תהלה לצור מוציאנו מעבדות לחירות:

רש"י דברי הימים א פרק ב פסוק יא

(יא) ושלמא הוליד את בוועז - רבותינו אמרו אבצן זה בוועז ותימה יש היאך יכול להיות והלא נחשון בשנה שנייה ליציאת מצרים מת ושלמון בנו מת כבר והוא היה מבאי הארץ ובוועז בנו שהוא אבצן בכניסתו לארץ נולד ומיציאת מצרים עד יפתח היו שלש מאות שנה וחכמים אמרו בשעה שבא בוועז על רות והרתה מיד מת בוועז ואבצן היה שופט לאחר מות יפתח דכתיב (שופטים י"ב) וישפוט אחריו את ישראל אבצן מבית לחם ועל זה אני תמיה שהרי מצינו באברם שהוא אמר לאחר שנצטרך דמו וכו' ואמר הלבן מאה שנה יולד ואיך הוליד בוועז בן ג' מאות שנה וי"ל על כן אמר (רות ד') ויתן ה' לה הריון דוגמתו ויראהו ה' (דבר' ל"ד):

אבצן - אב לכל הצנונים שהרי אשה בחורה שכבה אצלו ונצטנן ולא נגע בה (סא"א):

אלשיך רות פרק ד

(יח - כב) ואלה תולדות פרץ וכו' וישי הוליד את דוד. ראוי לשים לב למה זה מביא וקורא בשמותם כל תולדות פרץ, והיה די מבוועז ועד דוד. ועוד כי ישי ודוד כבר נאמרו באומרו הוא אבי ישי אבי דוד, ולמה חזר לומר ועובד הוליד את ישי וישי הוליד את דוד. ועוד וי"ו של ואלה על מה בא להוסיף:

והנה על כפל אומרו שני פעמים שם כל אחד מעשרה דורות הנאמרים פה, הנה אמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה ל ד) שהוא שכל מי שהוכפל שמו ישנו בעולם הזה ובעולם הבא, הנה כי כלם שוים לטובה. עוד נראה מרבותינו ז"ל כי המה עולים במעלות כסדרן, כי אמרו ז"ל (רות רבה ז ב) כי עד שלמון מונה לנשיאים וממנו והלאה מונה למלכים, הנה יראה כי עולים בהדרגה המה, וכן אמרו (רות רבה סוף פרשה ז) שכולם הם כמי שכובר בכברה עד מוצאו את המרגלית כן מנה את כל אלו עד מצוא את דוד, ואז מניח את כלם שנאמר מצאתי דוד עבדי:

ונבא אל הענין, והוא כי אחרי ספרו את כל ענין רות ונישואיה ולידתה את עובד, היה מקום פתחון פה לאיש שוגה לדבר ולומר, איך נפסק חבל הכסף כי מפרץ עד בוועז היה שלשלת היחס הולכת וגדלה, אך בהתערב זרע בוועז בנערה מואביה היה כמערב חול בקדש ונסוג אחר ערך היחס. לזה אמר אל יעלה על רוחך כדבר הזה, כי הלא הנני מודיעך שני דברים, אחד כי ואלה תולדות פרץ לומר ואלה שהזכרתי שהם ישי ודוד בפסוק הקודם, הם גם הם תולדות פרץ, והוא הנודע מספר הזוהר (ח"ב קג ב) כי עובד הוא פרץ עצמו, נמצא כי ישי ודוד תולדותיו הם, ואם כן הוי אומר כי לא לגרע כחו חזר והביאו יתברך עתה פעם שנית, אם לא שנתגלגל להשביחו, כלומר לכן גזר אומר כי אדרבה אכשור דרי מעובד עד דוד מאשר היה מתחלה, כי היה להם ככור זהב בטן רות הצדקת. וזה יתכן גם כן כוונת חכמות נשים השכנות בקוראן אותו עובד, לרמוז כי הוא פרץ עצמו, כי כמספר קטן של פרץ הוא מספר עובד: (10 370 82)

ואמר עוד ראייה שנית, כי אדרבה ענין רות היה להעלותם אל מעלה יתירה על מה שהיה להם מתחלה, והוא אומרו פרץ הוליד את וכו' עד סוף הענין, והוא בשנותו את טעמו משלמה לשלמון מה שלא עשה כן לכל השאר להוסיף או לשנות אותיות שלו, אך הוא להורות הפרש העליה, כמו שאמרו ז"ל (רות רבה ז ב) עד כאן למנות לנשיאים מכאן ואילך למלכים, ותהי הוראת הדבר בשנותו את טעמו משלמה לשלמון, שיש הפרש מספר נ"א שהוא מה שעולה במספר קטן שתי תבות שהן להצליח למלכות, לרמוז כי ממנו והלאה הולכים ומוסיפים הכנה להצליח למלכות דור על דור מה שבדורות שקדמו היתה עלייתן עד הגיעם אל גדר נשיאות. וזה יהיה ענין הכתובים לומר, ראו נא כי ענין רות לא לגרע היה במדרגת היחס כי אם אדרבא להעדיף, וזה משני טעמים אחד כי עובד הוא פרץ עצמו, כי הנה ואלה בני עובד שהם ישי ודוד הנזכרים תולדות פרץ הם גם הם, ולא חזר רק להשתלם שנית, כי הנה פרץ

הוליד את חצרון וכו' עד שלמון שהוא הפסק לרמוז, כי מתחלה הלכו הולכים ומוסיפים עד הגיעם לנשיאות, ומאז עד הגיעם למלוכה כמדובר. וממוצא דבר מצאנו ראינו תשובה נצחת, כי אדרבא אין צריך לומר שלא גרעו כי אם אדרבא הוסיפו שלמות גדול מאד הולך והוסיף, ואם כן אמור מעתה כי המעלות הגדולות העליונות עד אדר מלכות ממנו היו כמעשיה, עם היותה באה מגוי עריץ כי א-ל דעות ה' מעז יוציא המתוק ומהמתוק הטוב: (6 51 6 24 699)

Mother of Kings:

“...concluded his ruling and then added a list of ten generations from Peretz to David, to hint at the statement (Vayikra 27:32) that “the tenth one will be holy,” because the question had been whether David could be a member of the community of Israel, and this lineage showed that not only did he belong to it, but that as the tenth generation he was holy.

Now we can understand the letter *vav*, which marks a continuation of the previous statement, in that “Now these are the generations of Peretz” tells us that not only was David permitted in the community... but that he was holy and was part of the holy assembly of Israel, and entitled to the title of “holy nation” which we received at Sinai.”

איגרת הקודש לרמב"ן פרק ו

וזהו סוד (בראשית כה) ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק, כלומר אחר שאמר ליה הקדוש ברוך הוא שרה אשתך יולדת לך בן, נתכוין אברהם בשעת החבור כוונה יתרה על כל מדותיו הטובות, בהיותו מדבק מחשבתו בעליונים ומתכוין להוליד בן שיהיה ראוי למה שאמר לו הקדוש ב"ה. וזהו סוד אברהם הוליד את יצחק, נתכוין להוליד בן שיהיה צדיק גמור כמותו. וזהו אלה תולדות יצחק בן אברהם, אז"ל (בראשית רבה סג א) צדיק בן צדיק. והגיע כח צדקו עד שהעיד הקדוש ב"ה שאין בו מום, לא בפנים ולא בחוץ. וזהו סוד ויעלהו שם לעולה, וכבר ידעת שלא היה ראוי שיהיה מום בדבר הקרב על גבי המזבח. הבן המראה הגדול הזה. וכבר ידעת כי העולה היא קודש קדשים, והיא באה על הרהור הלב וחטאות המורגשות, ולפיכך צריכה הפשט ונתוח [וכליל לשמים], ונקרא יצחק עולה תמימה. וכל זה גרם אותו אברהם בשעת החבור שנתכוון לשם שמים ממש.

וכן הדבר נוהג בשאר החסידים אנשי לבב, כי בהתכוונם לשם מצוה להדביק מחשבתם בעליונים בשעת החבור, אז יולידו בנים ראויים לקדושה ולטהרה ולחסידות. ולפיכך הוצרכה מגילת רות לכתוב (רות ד) ואלה תולדות פרץ פרץ הוליד את חצרון, כאשר פרץ צדיק גמור נתכוין גם הוא להוליד בן צדיק כמותו, וזהו סוד פרץ הוליד את חצרון. וכן חצרון נתכוין גם הוא להוליד בן צדיק כמותו, וזהו סוד חצרון הוליד את רם. וכן עד ישי הוליד את דוד, צדיק בן צדיק. להודיע כי לא על חנם בחר הקדוש ב"ה בדוד עבדו, כי שלשלת עשרה צדיקים גמורים זה למעלה מזה, כדמיון עשרה סדרי עולם [בסוד שעור קומה] בסוד יו"ד [שהכל כלול בה. ולפיכך נקרא דוד ביו"ד על עשר מעלות כלולות בו], כי מפרץ ועד דוד עשר מעלות, צדיק בן צדיק. ועתה התבונן סוד מה שכללנו בדברים אלו. וכשתהיה נוהג בהם כמה שהודעתך, אני ערב לך להוליד בן צדיק וחסיד מקדש שם שמים.

Book of Our Heritage p. 138-145

ON A HAIR-BREADTH

When Boaz died immediately after his marriage to Ruth, darkness descended upon the world, and the light of the Messiah was covered. There were many who said : It is not God's desire that Moab's seed should mingle with the seed of the elect among Israel. Ruth, they said, had caused the death of Boaz. And the son she would bear from him — if she were to bear one — would perhaps be illegitimate.

For the Halachah which allowed the women of Moab, to marry into the community of Israel, had not yet been firmly established in Israel, and there were many who protested against it. If you will examine the Megilah of Ruth, you will find that from the time when Ruth's pregnancy is mentioned, till the end, the Elders, and all the others who were mentioned earlier — at the time of Ruth's marriage to Boaz — 'vanish' completely. Even Ruth, Oved's mother, is no longer mentioned. From now on only the neighboring women concern themselves with the newborn

child — who, out of compassion, as it were, sought to cover up Ruth's part in this child — 'There is born a son to Naomi...' (not to Ruth). It is they who give the child a name, in an effort to hearten Naomi. For the Halachah in the matter hung, as it were, on a hair-breadth. None knew how to decide the Halachah with certainty except for God Himself, Who alone knew that this Halachah was valid : that the actions of Boaz and Ruth were for the sake of Heaven, and for the sake of revealing the light of the Messiah.

Oved grew to adulthood and all saw him to be righteous. Their courage revived, and they said : If he were illegitimate, Heaven forbid, it would not have been possible for him to be as righteous and holy as he is.

This view was further strengthened after Ishai was born, and all saw that he was completely pure, without the slightest taint of evil. Then they said : The Divine Spirit spoke through Boaz and the Elders, who permitted Ruth to enter into the congregation of the Lord. They did act in accord with the Torah.

Subsequently, there were born to Ishai six sons — and in all of Beit Lechem none were as righteous and pure as they : Heroes in the strength of the Torah, and possessed in full measure of every goodly portion found in the world. There was now a triple cord : Oved, Ishai, Eliav and his brothers — this cord would not snap. Whoever was doubtful earlier said in his heart : one must never despair in the face of calamity. Now that three generations were born in purity and holiness, it was clear to all that the entire house of Ishai was pure and without blemish. From him the anticipated light within Yehudah, would come forth.

Till . . . David was born and 'a cloud of darkness covered the heaven,' such as there never had been. And again no one knew where the light was hidden, except for God alone.

This last 'covering' came before the great revelation. Therefore it was a denser covering than all which had

preceded it. God took the light of the Messiah and covered it from every living eye. In deep darkness, He hid the light.

**'THE LORD SAID THAT HE WOULD DWELL
IN THE THICK DARKNESS'**

The Sages have said of Ishai, David's father, that in his old age, he became doubtful of his status — because of his great fear of the slightest taint of sin. He thought : Heaven forbid, perhaps the decision of my grandfather Boaz and his Beit Din did not correspond accurately to the true Halachah. Perhaps I am illegitimate, and I am prohibited from entering the congregation of the Lord. How can I dwell with my wife, who is a legitimate daughter of Israel. While I — perhaps I am a Moabite ?

Before this dreadful doubt rose in Ishai's heart, six sons and two daughters had already been born to him. What could avail to rectify the past ? But the way of the wicked is not the way of the righteous. The way of the wicked is not to fear sin. And if they do fear it, it is the ensuing penalty that they fear. If they see themselves excessively immersed in sin, they no longer forsake sin out of fear of punishment.

The righteous, however, are different since their essential fear is of sin rather than of penalty. Therefore, even when they see themselves as having committed transgression, and they find that they can no longer rectify its past effects, they nevertheless do not add in the slightest to their earlier misdeeds.

Ishai went and separated himself from his wife. He remained separated from her for many years, and his sons knew . . .

Since Ishai was great in righteousness, he realized : God did not create His world for naught, He fashioned it to be inhabited. And it is not proper for a person to dwell without a wife. What did he do ? After many years of separation from his wife, he took a Canaanite maidservant who had been part of his household and he said to her : 'You are conditionally freed : if I am permitted to enter the congregation of the Lord, your liberation is valid, and you are my wife in accord with the laws of Moshe and Israel. But if I am prohibited from entering the congregation of the Lord, your liberation is not valid, and you remain permitted to a Moabite.

Ishai's wife, who was herself pure and righteous, suffered great anguish over the fact that her righteous husband was separated from her, and she was desirous of again bearing children from him. The maidservant saw her anguish, and said to her : 'Do with me as Leah did with her sister Rachel,' and Ishai's wife came in the place of the maidservant. She sanctified herself, and prayed to God. God answered her prayers : she conceived. And it was of God, that Ishai should not know of the change. Within three months his sons saw that their mother had conceived, and they said to their father Ishai : 'See, our mother is with child by harlotry. We wish to slay her, together with the unborn one who is within her !'

At that time, Ishai felt terrible anguish, and his heart was as if dead within him. And thus did he say to his sons :

'Let her give birth. And do not arouse slander against yourselves. Let the child be abhorred, and let him be a servant to you.' He wanted thereby to prevent David from mingling with the people of Israel, (despite the failure to publicize the 'illegitimacy').

The child who was born from this conception was David.

Of this David said : 'I was estranged from my brothers : ' — (they considered me a bastard). 'And I was alien to the sons of my mother : ' (they suspected her of harlotry).

SUFFERINGS OF LOVE AND REJOICING

Suffering is difficult to bear : not everyone merits the ability to accept pain with love. Some rebel against their agonies and murmur against God's ways. Some are brought by pain to an even worse end ; if they are persecuted and kept at a distance by everybody, they flee from their God also, and completely forsake the source of their lives. In such cases pain becomes a stumbling block and leads to denial of God. And it is the way of people who are frail and weak, that they are incapable of withstanding suffering.

David however was the greatest hero of all the generations.

What was his strength, that he was able to withstand suffering more than any person on earth ?

God placed him at the midpoint of all the generations, so that he should be able to bear upon himself all the preceding generations and all those following till his power would be revealed at the End-of-Days — like the center beam which holds aloft the entire ceiling.

The sons of the tribe of Yehudah were well trained. From the morning of their childhood, they possessed fullness of strength and wisdom. Go and learn from Yehudah, the head of the tribe. In twenty-two years three generations came forth from Yehudah : his own sons : Er, Onan and Shelah ; Peretz and Zerach, the sons of Yehudah by Tamar who should have become Shelah's wife as a widow of the elder brothers ; Chetzron and Chamul, the sons of Peretz.

Likewise do you find concerning Calev the son of Yefuneh and his progeny : Chur, Uri, Betzalel (when they were only seven or eight years old, children were already born to them). When Betzalel the son of Uri, the son of Chur, the son of Calev was only thirteen years old, the Lord had filled him with sufficient wisdom, insight and knowledge, to build God's Tabernacle, in accord with God's design. Likewise, they were not subject to the effects of old age, as are all others. Till the end of their days, they were like lions in strength. All the more was this true of David, who was the elect of the tribe and its essence.

David was still an infant, and he already understood his destiny. While yet in the crib, his mother whispered into his ears : You are pure my son, sanctified from the womb, and your mother is likewise. Let not your heart fall during the sufferings which await you. Accept them with love and trust in God — you will never be shamed... and David listened and understood...

He grew up, and his eyes saw the separation which existed between his brothers and himself. He understood and accepted it with love.

The Sages have said that Ishai was the greatest of his generation. Wherever he entered, masses of Jews came to welcome him, and masses went out to accompany him.

Ishai's seven sons all went in the way of their father, and were noble as he was, and they too were highly regarded by all their people. They went everywhere with their father, and their honor was also great. Only young David was not with them. They kept him at a distance and abhorred him. But he knew why they did so, their intentions were for the sake of Heaven. In the recesses of his heart, he loved them nevertheless. For he said, it is not me whom they abhor, but only sin, and indeed, sin is as abhorred in my eyes as in theirs.

Everyone saw that David's brothers kept him at a distance,

and they said: 'There is some secret matter here — there is evil in the house of Ishai...'

Since there was none among the people who knew why David was kept at a distance from his entire household, they began to imagine many things about him, of which he was not guilty. And they piled accusations upon him; at first doubtfully, and when there was none to deny them, the doubts became certainty. Till all Israel 'knew' that he was 'evil,' and there was no longer anyone who hesitated to cast dishonor upon David. For everybody said: by shaming David we honor the house of Ishai. Since he is hated by those who know him closely, we certainly have the right to do so.

Kept at a distance from his home, isolated from his people, David found rich pasture and flowing water for his soul — which thirsted for God — in the wilderness to which he fled, in quest of God's nearness. There, none knew him and none saw him.

How many obstacles and stumbling blocks does a person have who is among his people, when he seeks to cleave to his God.

Distractions stand in the way, and the eyes cannot see clearly. He is either distracted through the love which people show him, or through their enmity. When is he to be free entirely to learn God's statutes and judgements, in order to cleave to Him. Since all of David's days were spent in the wilderness, he was 'free' from their hatred. He was free of their distractions, and saved from their eyes. All of his heart and flesh yearned for God alone. God was his father and also a brother and a friend. All human pleasures in civilization elsewhere, were as naught to him. What were they, in comparison to David's pleasure over the glow of the Divine Presence — over His goodness and loving kindness in the wilderness. There, no stranger could interfere and no human eye could see him. Therefore, 'it was good for

me that I was afflicted, in order that I might learn Your statutes.'

David rejoiced in his sufferings at the hands of man and gave thanks for them. For, were it not for those sufferings, he would not have achieved such intense cleaving and passionate devotion to the loving God.

How beautiful is the wilderness! Its heavens above and its grains of sand below, its every thorn and thistle — all join David in song and praise to the God above. No sound or echo is heard of any voice other than the voice of song.

How pleasant are the crevices and caves there, when a man enters them. All existence vanishes from sight, and the radiance of the Divine Presence alone fills the eye.

How sweet is thirst in the wilderness — where it becomes transformed into thirst for the Word of the Living God. To God, the soul thirsts, to Him flesh yearns. And the soul persists in praise till it is sated — for His loving-kindness is better than life!

How joyous are the darkneses of the wilderness and the chill of its nights, in which God is revealed to David, and the night becomes lit up for him.

Therefore, 'You have done good with your servant and if I forget, and ask another good of You, do not hear me — O Lord — in accord with Your Word (and not with my word), do with me!' (Tehilim 119).

Artscroll Midrash Rabbah Ruth Parashah 8 Insights A

“This explains why the Megillah concludes with a passage unrelated to its major episode, listing the generations of Perez, all the way down to David. Is this the place for an enumeration of David's ancestors? Since, however, Samuel composed this Megillah in order to establish the purity of David's genealogy, he did not merely record the episode of Boaz and Ruth. Rather, after making obvious the permissibility of David's ancestress Ruth, Samuel proceeded to list his pedigree through Boaz, affirming that he descended from Judah's son Perez, who had been destined to produce the royal line [see *Ramban* and *Alshich* to *Genesis* 38:29]. Had Ruth the Moabitess been forbidden to Boaz, their offspring could not have been listed among Perez's descendants, for the law is (*Kiddushin* 66b) that when a Jew marries a woman forbidden to him, the offspring carry her tainted lineage and are not counted among his kin.”

What about Peretz?

הרחב דבר בר' ל"ח:א'

אבל עדיין לא נתבאר במה רשום בלידת פרץ התנוצצות משיח יותר מיהודה בעצמו שממנו יצא לדור אחרון מלך המשיח. ומתחלה יש לומר דבמה שפרץ נולד בפריצות דרך הטבע ניכר היה שמזרעו יצא זרע מלוכה שפורץ לעשות לו דרך וכדאיתא ביבמות דע"ו אי מפרץ אתי כו' ועדיין לא נתברר בזה שיצא ממנו גואל האחרון שהוא מלך המשיח. אלא יש להוסיף דכמו שהראה פרץ בלידתו שפרץ דרך ב"א. כך הראה שפרץ טבע האומה הישראלית ברוחנית שהרי הכלל ידוע דבני זנות אין לקוות שיהיו בנים מהוגנים שהרי אפילו בני פרוצה ובני גרושת הלב הוויין בנים פושעים כדאיתא בנדרים ספ"ב מכש"כ בני בעילת זנות. וכשראו ישראל אשר תאמי צביה פרץ וזרח היו אנשי מעלה שאין למעלה מהם מזה הבינו שמהם יצא מלך המשיח שיפרוץ דרך ברוחנית כדכתיב והריחו ביראת ה' ועוד הרבה עד שאמר בלעם עליו וקרקר כל בני שת. וביארנו במקומו שיבער אמונת בני שת והיינו והאלילים כליל יחלוף. ע"ז הכונה אמרו הזקנים לבעז ויהי ביתך כבית פרץ אשר ילדה תמר ליהודה. באשר ה' לבעז לחשוב שלא יראה מרות זרע הגון באשר איננה מיוחסת וראוי' אליו וכדאיתא בקידושין ד"ע הנושא אשה שאינה הוגנת לו הוויין לו בנים שאינם מהוגנים שנאמר כי בנים זרים ילדו מש"ה אמרו ויהי ביתך כבית פרץ שהי' ג"כ שלא כפי הכלל באומה הישראלית. ועתה בא ספור כל הענין איך שהי' השגחה פרטית מסבב שיהא נולד פרץ דוקא בזה האופן ובזה הי' רשום התנוצצות המשיח הגואל האחרון:

יהושע פרק ב

(א) וישלח יהושע בן נון מן השטים שנים אנשים מרגלים חרש לאמר לכו ראו את הארץ ואת יריחו וילכו ויבאו בית אשה זונה ושמה רחב וישכבו שמה :

(טו) ותורדם בחבל בעד החלון כי ביתה בקיר החומה ובחומה היא יושבת :

(טז) ותאמר להם ההרה לכו פן יפגעו בכס הרדפים ונחבתם שמה שלשת ימים עד שוב הרדפים ואחר תלכו לדרככם :

(יז) ויאמרו אליה האנשים נקים אנחנו משבעתך הזה אשר השבעתנו :

(יח) הנה אנחנו באים בארץ את תקות חוט השני הזה תקשרי בחלון אשר הורדתנו בו ואת אביך ואת אמך ואת אחיך ואת כל בית אביך תאספי אליך הביתה :

במדבר רבה (וילנא) פרשת שלח פרשה טז סימן א

שאיין לך חביב לפני הקדוש ברוך הוא כשליח שמשתלח לעשות מצוה ונותן נפשו כדי שיצליח בשליחתו ואין לך בני אדם שנסתלחו לעשות מצוה ונותנין נפשם להצליח בשליחותן כאותם שנים ששלח יהושע בן נון שנא' (יהושע ב) וישלח יהושע בן נון מן השטים שנים מי היו שנו רבותינו אלו פנחס וכלב והלכו ונתנו נפשם והצליחו בשליחותן,

וקיין ותקשר על ידו שני, לא תירא
לביתה משלג כי כל ביתה לבוש שנים נב) זו
רחב שהחביאה את המרגלים, ומי היו, ר' אסי
אומר זה כלב ופיגחס, וי'א פרץ וזרח היו,
כשבקשה מהן אות, אמרו לה את תקות חוט
השני הזה תקשרי בחלון. נג) זה שנבדקתי בו
במעני אמי דכ' ותקשר על ידו שני כר.
(מדרש הגדול פ' חיי שרה צד שלו.)

Family tree

תורה שלמה פר' וישב

A Prophet for Today (Chapter 1; p.7-15):

“The text of the Navi concealed the identity of the spies... The Midrash extols their virtues... These two individuals were more than Jewish celebrities; they were distinguished in their righteousness... Both were ideal candidates for this mission, and possessed impeccable credentials...”

Yehoshua's spies went to Rachav because they sought to gauge the spiritual level of the nation whose land they were about to enter and conquer. Yehoshua endeavored to harmonize the spiritual level of the Jewish people with that of the inhabitants of the land, because until the natives were to be expelled or eliminated the moral climate of the land would greatly influence the Jews themselves. They needed to ascertain whether the Jewish people, as presently constituted, were spiritually compatible with their exalted assignment.

The war of conquest of the land of Israel was not to be won through superior military tactics, but through the superior ethical commitment of the Jewish people to the values of the Torah... *“do not perform the practice of the land of Canaan to which I bring you...”* (Vayikra 18:3). Who would have a greater insight into the moral level of the people of Canaan than Rachav the harlot? Rachav epitomized the immorality of Canaanite society. *The purpose of the spies' mission was to attempt to subdue and nullify the shell of impurity that typified the Canaanite world – the impurity that the Jewish people were to uproot and eradicate.*

...representing the Jewish people, were tested whether they could resist the allures of Rachav and render the Jewish people worthy of the land of Israel... would demonstrate to Rachav the new force in the world that would transform the moral aspirations of mankind: the power of Torah commitment. Indeed, Rachav, naturally, attempted to seduce... For the first time in her life, Rachav failed... In an instant of moral clarity, Rachav repented... transformed Rachav the prostitute into Rachav the penitent, they realized that their mission had been accomplished and that Canaanite society would similarly be overturned... through the moral greatness of the spies, the shell of Canaanite immorality was pierced and nullified, and its grip on the world was weakened... They entered a brothel, and emerged not with the world's most infamous prostitute but with a future convert and a penitent. The Jewish nation was ready to proceed to its destiny...

What was the significance of this scarlet thread?

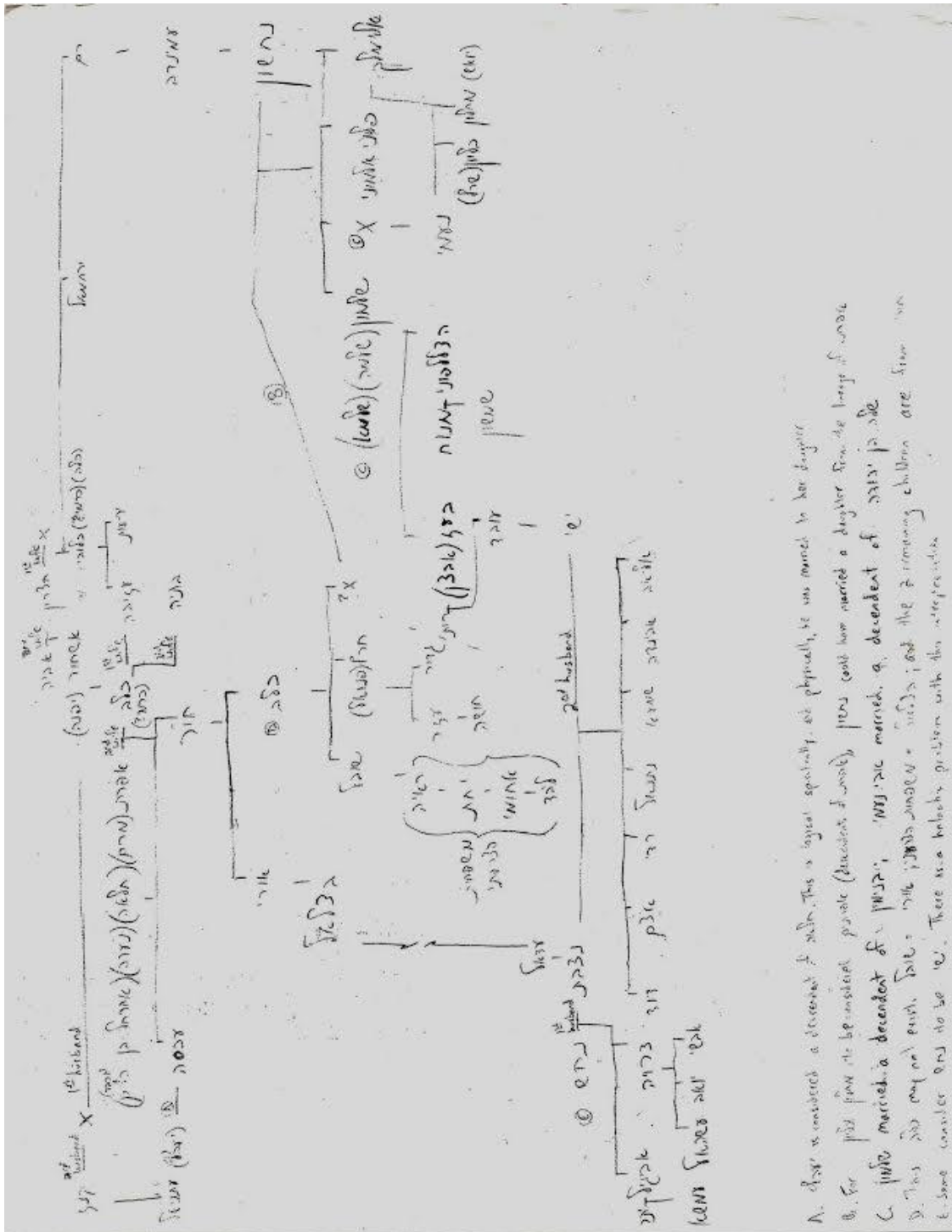
Why does it matter who emerged first, and that the first child wore a scarlet thread on his hand? Because Yehuda was the ancestor of the royal house of Israel, and his firstborn would be the progenitor of the Moshiach. The Messiah will be a descendant of Peretz and not Zerach, and so that is duly noted here. The Midrash Hagadol asserts that Yehoshua's spies were, indeed, Peretz and Zerach. Of course, this is not meant literally. Rather, Chazal taught that Yehoshua's spies catalyzed the Messianic process that began with the birth of Peretz, by hastening our conquest of the land of Israel. This infantile struggle between Peretz and Zerach symbolized the suddenness of redemption, bursting into the open, and propelling past the scarlet thread – just as Peretz leaped ahead of his “older” brother Zerach.

The spies Pinchas and Calev told Rachav to put the scarlet thread, the symbol of redemption and royalty, on her window. It is a sign that the Jewish people have returned home, and the Messianic process is advancing, and all who wish to share in that glorious venture are welcome.

When the Jewish people adhere to the moral standards of the Torah, we assume a different dimension of existence. We become worthy not only of the blessings of the Torah and the conquest of the land of Israel, but also of the coming of Moshiach and the ultimate national existence as faithful servants of the Creator.”

Chatzos - 12:51 am

Alos HaShachar - either 3:48 am or (72 minutes before sunrise) 4:18 am

1. אב מת is considered a descendant of אב. This is a logical question, as physically, he was married to his daughter.
2. For ילדי אב מת to be considered a descendant of אב, אב must have married a daughter from the lineage of אב.
3. אב מת married a descendant of אב, אב מת married a descendant of אב, אב מת.
4. This אב מת may not have a wife, אב מת married a wife, אב מת, but the remaining children are from אב מת.
5. Some consider אב מת to be אב. There is a halachic question with this interpretation.